

RAPORT GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU MILLENNIUM S.A.

ZA III KWARTAŁ ROKU 2015

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	III kwartały / od 1.01.2015 do 30.09.2015	III kwartały / od 1.01.2014 do 30.09.2014*	III kwartały / od 1.01.2015 do 30.09.2015	III kwartały / od 1.01.2014 do 30.09.2014*
Przychody z tytułu odsetek	1 736 434	1 962 840	417 563	469 545
Przychody z tytułu prowizji	527 368	531 235	126 817	127 081
Przychody operacyjne	1 689 412	1 750 883	406 255	418 841
Wynik działalności operacyjnej	622 220	640 977	149 626	153 333
Wynik finansowy przed opodatkowaniem	620 835	640 977	149 293	153 333
Wynik finansowy po opodatkowaniu	493 482	493 248	118 668	117 993
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy	381 210	559 752	91 670	133 902
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 984 563	(107 969)	477 230	(25 828)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	205 419	(291 664)	49 397	(69 771)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(89 380)	825 734	(21 493)	197 530
Przepływy pieniężne netto, razem	2 100 602	426 101	505 135	101 931
Aktywa razem	65 106 135	60 740 482	15 360 292	14 250 635
Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	1 952 739	2 037 269	460 704	477 974
Zobowiązania wobec klientów	51 188 116	47 591 244	12 076 656	11 165 625
Kapitał własny	6 146 690	5 765 479	1 450 170	1 352 669
Kapitał zakładowy	1 213 117	1 213 117	286 207	284 616
Liczba akcji	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	5,07	4,75	1,20	1,12
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	5,07	4,75	1,20	1,12
Współczynnik wypłacalności	15,97%	15,23%	15,97%	15,23%
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,41	0,41	0,10	0,10
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,41	0,41	0,10	0,10
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł / EUR)	-	0,22	-	0,05

* - Porównywalne dane bilansowe zaprezentowano, zgodnie z wymogami MSSF, wg stanu na dzień 31.12.2014. Pozostałe dane porównywalne prezentowane są za okres od 1.01.2014 do 30.09.2014.

Kursy przyjęte do przeliczenia danych finansowych na EURO

Dla wyliczenia wielkości w EURO zastosowano następujące kursy:

- dla pozycji bilansowych 4,2386 PLN/EURO kurs z dnia 30 września 2015 roku (dla danych porównywalnych na dzień 31 grudnia 2014 r.: 4,2623 PLN/EUR),
- dla pozycji rachunku zysków i strat za okres 1 stycznia - 30 września 2015 roku - 4,1585 PLN/EURO, kurs wyliczony jako średnia z kursów na koniec miesiący objętych sprawozdaniem (dla danych porównywalnych za okres 1 stycznia - 30 września 2014 roku - 4,1803 PLN/EURO).

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU MILLENNIUM W CIĄGU TRZECH KWARTAŁÓW 2015 R.

Zysk netto Grupy Banku Millennium („Grupa”) w ujęciu skonsolidowanym za okres I - III kw. 2015 roku wyniósł 493,5 mln PLN (165,7 mln PLN w III kw. 2015), co oznacza, że wyniki zarówno roczne, jak i kwartalne utrzymywały się na tym samym poziomie. Ten stabilny zysk osiągnięto pomimo prowadzenia działalności w niekorzystnym otoczeniu dla sektora bankowego w Polsce, co spowodowało spadek przychodów operacyjnych, w tym spadek dochodów odsetkowych (w wyniku cięć stóp procentowych) oraz dochodów z tytułu prowizji (w wyniku interwencji regulacyjnych np. obniżki opłat kartowych). Bank Millennium zrekompensował roczny spadek przychodów operacyjnych ograniczając swoje koszty operacyjne i rezerwy na kredyty z utratą wartości.

Najważniejsze dane finansowe i biznesowe za okres I - III kw. 2015 przedstawiają się następująco:

Stabilny poziom rentowności i poprawa efektywności kosztowej

- Stabilny poziom zysku netto: 493 mln PLN narastająco i 166 mln PLN w III kwartale
- Spadek kosztów operacyjnych o 2,5% r/r pomimo podwyższenia opłat na Bankowy Fundusz Gwarancyjny
- Wskaźnik koszty/dochody w III kw. na poziomie 49,2%
- ROE na poziomie 11,1%, jeden z najwyższych powtarzalnych ROE w sektorze

Ożywienie w obszarze wyniku z tytułu odsetek po ostatnich cięciach stóp

- Wynik z tytułu odsetek netto zanotował wzrost (o 2,6% kw./kw.) po trzech kwartałach obniżenia w wyniku cięć stóp procentowych
- Dochód z działalności podstawowej wzrósł o 2,7% kw./kw. ponieważ zanotowano również wzrost wyniku z tytułu prowizji w ujęciu kwartalnym

Utrzymano wysoką jakość aktywów

- Jeden z najniższych na rynku wskaźników kredytów z utratą wartości (4,6%)
- Kredyty hipoteczne z utratą wartości na poziomie 2,1%, a kredyty przeterminowane powyżej 90 dni na poziomie 0,9%

Poprawa w zakresie wskaźników kapitału i płynności

- Wzrost wskaźników kapitałowych: całkowity wskaźnik (TCR)* na poziomie 16,0%, a wskaźnik kapitału podstawowego (CET1)* na poziomie 15,5%
- Spadek wskaźnika kredyty/depozyty ** do poziomu 89,7%

Depozyty/rachunki/klienci

- Utrzymane zostało silne tempo wzrostu w zakresie depozytów detalicznych: +12,1% r/r (3,7% kw./kw.).
- Pozyskano 200 tysięcy nowych rachunków bieżących w okresie I - III kw. 2015
- Coraz szybszy wzrost liczby aktywnych klientów: wzrost netto o 61 tysięcy w okresie I - III kw. 2015
- Wzrost wolumenu transakcji i rachunków bieżących w obszarze bankowości korporacyjnej

Kredyty

- Wzrost portfela pożyczek gotówkowych o 21% w skali roku, nowa sprzedaż na poziomie 1,9 mld PLN narastająco od początku roku
- Tradycyjnie silny roczny wzrost portfeli leasingowego i faktoringowego (odpowiednio +10% i 18%)

We wrześniu Bank Millennium zajął 1 miejsce w trzech kategoriach („Bankowość tradycyjna”, „Bank internetowy” oraz „Bank hipoteczny”) w rankingu *Przyjazny Bank Newsweeka*. Ten prestiżowy ranking publikowany już od 14 lat w Polsce opiera się na danych pozyskanych w ramach badania „tajemniczy klient”, w którym audytorzy niezależnej firmy badawczej oceniają praktycznie wszystkie aspekty obsługi klienta zarówno w tradycyjnym, jak i elektronicznym kanale obsługi. Będąc przez ostatnie 5 lat zawsze w pierwszej trójce w tym ratingu, Bank Millennium prezentuje wyraźną i stałą poprawę jakości, co stanowi jeden z najważniejszych priorytetów strategii Banku.

Bank Millennium jest również liderem rynkowym w obszarze satysfakcji klientów*** i 89% klientów stwierdza, że są zadowoleni lub bardzo zadowoleni z obsługi zapewnianej przez Bank. Stąd, Bank ma najwyższy na rynku wskaźnik gotowości klientów do zarekomendowania go (indeks NPS +32; najwyższy wśród polskich banków w 1 poł. 2015 roku)***.

(*) Wg zasad CRR/CRD4 i częściowo podejścia IRB (z ograniczeniami regulacyjnymi)

(**) Depozyty obejmują papiery dłużne Banku sprzedane klientom detalicznym i transakcje repo z klientami

(***) Badania w obszarze bankowości detalicznej przeprowadzone przez TNS Polska SA

Sytuacja makroekonomiczna i czynniki wpływające na wyniki w kolejnych kwartałach

W pierwszej połowie 2015 r. gospodarka Polski powróciła na ścieżkę solidnego wzrostu gospodarczego po spowolnieniu na przełomie 2012 i 2013. Skutki ograniczonego dostępu do rynków wschodnich dla polskich eksporterów na przełomie 2014 i 2015 r. były mniejsze niż się obawiano na początku roku dzięki dużej elastyczności polskich przedsiębiorstw, które aktywnie poszukiwały nowych rynków zbytu. Bank ocenia, że wzrost gospodarczy jest zbilansowany i dane o PKB nie pokazują oznak narastania nierównowag makroekonomicznych, pewne ryzyko dla tempa wzrostu gospodarczego pochodzi jednak z otoczenia zewnętrznego polskiej gospodarki i jest związane ze spowolnieniem w dużych gospodarkach wschodzących.

Dane za trzeci kwartał pokazały pewne pogorszenie ocen koniunktury gospodarczej, która jednak nadal pozostawała pozytywna. Wzrost gospodarczy w drugim i trzecim kwartale 2015r. wyhamował, jednak tylko nieznacznie i pozostawał na solidnym poziomie. Według wstępnych danych w drugim kwartale br. PKB zwiększył się o 3,3% r/r wobec 3,6% r/r w pierwszym kwartale. Saldo wymiany z zagranicą miało neutralny wkład do wzrostu, po tym jak w poprzednim kwartale dodało 1,1 pkt. procentowego. Zarówno konsumpcja, jak i inwestycje miały pozytywny wkład do wzrostu, co potwierdza jego solidne podstawy. Wzrost inwestycji spowolnił do 6,4% r/r z 11,4% r/r w pierwszym kwartale, głównie za sprawą słabszej dynamiki inwestycji w maszyny i urządzenia. Konsumpcja indywidualna wzrosła o 3,0% r/r po wzroście o 3,1% r/r w pierwszych trzech miesiącach roku, wspierana przez poprawę warunków na rynku pracy oraz spadające ceny, które zwiększają realne dochody rozporządzalne gospodarstw domowych. Zarówno eksport jak i import rosły w solidnym tempie, jednak nieco słabszym niż kwartał wcześniej. Eksport zwiększył się o 5,2% r/r, import natomiast o 5,4% r/r.

Warunki na rynku pracy nadal się poprawiały. We wrześniu stopa bezrobocia rejestrowanego, po raz pierwszy od grudnia 2008r. spadła poniżej 10% i wyniosła 9,9%. Był to odczyt o 1,6 pkt. proc. niższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Liczba zgłoszonych ofert pracy była najwyższa odkąd resort pracy prowadzi statystyki, czyli od 2001 r. Warto jednak zwrócić uwagę na rosnące niedopasowanie pomiędzy popytem i podażą pracy, co uwidacznia się w rosnącej liczbie niewykorzystanych ofert pracy na koniec miesiąca. Jednocześnie malejąca liczba bezrobotnych przypadających na jedną ofertę pracy rodzi coraz większe problemy ze znalezieniem odpowiedniego pracownika. Może to z czasem przełożyć się na nasilenie się presji płacowej. We wrześniu tempo wzrostu płac przyspieszyło do 4,1% r/r.

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych od lipca 2014r. utrzymuje się poniżej zera w ujęciu rok do roku. Od dotka w lutym br. na poziomie -1,6% r/r deflacja stopniowo wyhamowywała, jednak we wrześniu pogłębiła się do -0,8% r/r z -0,6% r/r w sierpniu, za sprawą spadku cen paliw oraz dalszego ograniczenia inflacji bazowej, do 0,2% r/r. Utrzymywanie się ujemnej inflacji jest konsekwencją wcześniejszych szoków podaźowych na rynku żywności i paliw, jednak presja popytowa w gospodarce jest niska.

W środowisku braku presji inflacyjnej, RPP utrzymywała luźne nastawienie w polityce pieniężnej. W marcu 2015r. władze monetarne obniżyły stopy o 50 punktów bazowych, sygnalizując jednocześnie koniec cyklu luzowania monetarnego. Stopa referencyjna jest rekordowo niska i wynosi 1,50%. W ocenie Banku kolejną zmianą poziomu stóp będzie prawdopodobnie ich podwyżka dokonana jednak nie wcześniej niż pod koniec 2016r.

Wskaźniki wyprzedzające sugerują pewną stabilizację koniunktury, w szczególności w sektorze przemysłowym, gdzie indeks PMI tylko nieznacznie przekracza neutralną granicę 50 pkt. Bank oczekuje, że w 2015 r. popyt krajowy pozostanie silny, a wzrost gospodarczy wyniesie 3,6%. W ocenie Banku wysoka dynamika konsumpcji prywatnej, wspierana przez poprawę na rynku pracy, zostanie utrzymana, a inwestycje będą nadal rosły, wspierane przez wysokie wykorzystanie mocy wytwórczych oraz dobrą sytuację finansową i płynnościową przedsiębiorstw. Pomimo utrzymania wzrostu nie oczekujemy powrotu dodatniej inflacji wcześniej niż w listopadzie/grudniu 2015 r.

Według wstępnych szacunków w trzecim kwartale depozyty ogółem zwiększyły się o ok. 25 mld PLN, a przyrost podzielił się niemal równo pomiędzy gospodarstwa domowe i sektor przedsiębiorstw. Depozyty sektora korporacji dopiero po wrześniu odrobiły sezonowy spadek o 17 mld PLN odnotowany w styczniu i były wyższe niż pod koniec 2014r. o ok. 8 mld PLN. Ich roczne tempo wzrostu jest zmienne w poszczególnych miesiącach, ale we wrześniu wyniosło ok 6,0%. Depozyty gospodarstw domowych rosły w solidnym i stabilnym tempie 9% r/r, pomimo rekordowo niskich stóp procentowych, potwierdzając poprawiającą się sytuację dochodową gospodarstw domowych.

Kredyt ogółem rośnie w ostatnich miesiącach w rocznym tempie ok. 7,0%. Nieco wyższe dynamiki kredytu odnotowano w sektorze korporacji niż gospodarstw domowych. Należy jednak zauważyć, że roczna dynamika kredytów dla gospodarstw domowych (według szacunków Banku ok. 6,0% r/r we wrześniu) była podwyższona przez osłabienie złotego wobec franka szwajcarskiego, które zwiększyło złotową wartość kredytów denominowanych w walutach obcych. Po wyłączeniu efektu kursowego wzrost kredytów dla gospodarstw domowych utrzymywał się na stabilnym poziomie ok. 3,5% r/r.

W nadchodzących kwartałach działalność sektora bankowego, w tym Banku Millennium, może znaleźć się pod wpływem następujących czynników zewnętrznych:

- Podwyższone ryzyko wprowadzenia zmian regulacyjnych wpływających na kondycję sektora bankowego. Deklarowane obecnie inicjatywy w zakresie przewalutowania hipotecznych kredytów walutowych, jeżeli zostaną wdrożone i staną się obowiązkowe do wykonania przez banki, mogłyby znacznie obniżyć rentowność Banku oraz jego pozycję kapitałową.
- Spodziewane nałożenie przez KNF podwyższonych wymogów kapitałowych w związku z portfelami kredytów hipotecznych w CHF może wpłynąć na wskaźniki kapitałowe Banku i/lub na możliwość wypłaty dywidendy w przyszłości. Niemniej jednak należy podkreślić, że po decyzji Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Banku o przeznaczeniu całości zysku netto za rok 2014 na kapitał własny, wskaźniki kapitałowe Banku urosły do wysokich poziomów.
- Potencjalny wzrost poziomu składki na Bankowy Fundusz Gwarancyjny, a także możliwe wprowadzenie nowego podatku bankowego (od aktywów lub od transakcji finansowych), mogą negatywnie wpłynąć na rentowność system bankowego (i Banku) w przyszłym i kolejnych latach.
- Banki w Polsce będą działać w otoczeniu rekordowo niskich stóp procentowych. Ewentualna obniżka stóp procentowych w 2016 r., co staje się nieco bardziej prawdopodobne w kontekście zmiany składu Rady Polityki Pieniężnej i na stanowisku prezesa NBP w 2016 r., wpłynęłaby negatywnie na marże odsetkowe banków (i Banku) .
- Potencjalny wzrost zmienności na rynku walutowym, w tym ryzyko osłabienia złotego w kontekście wyborów parlamentarnych w październiku br., może wpłynąć na podwyższenie kosztów finansowania w walutach obcych, a także zwiększyć wartość portfela kredytów walutowych wyrażoną w złotych.
- Korzystna sytuacja w gospodarce, w tym dobra sytuacja finansowa firm i dalsze zmniejszenie stopy bezrobocia, będą pozytywnie wpływać na jakość portfeli kredytowych.

Rachunek Zysków i Strat Grupy Banku Millennium po III kw. 2015 roku

Dochody operacyjne (mln PLN)	I-III kw. 2015	I-III kw. 2014	Zmiana r/r	III kw. 2015	II kw.2015	Zmiana Kw/kw
Wynik z tytułu odsetek*	1 056,9	1 111,0	-4,9%	357,5	348,4	2,6%
Wynik z tytułu prowizji	455,7	469,5	-2,9%	151,6	147,4	2,8%
Dochód na działalności podstawowej**	1 512,7	1 580,5	-4,3%	509,1	495,8	2,7%
Pozostałe przychody pozaodsetkowe***	117,2	94,3	24,3%	31,6	47,9	-33,9%
Dochody operacyjne ogółem	1 629,9	1 674,8	-2,7%	540,7	543,7	-0,5%

(*) Dane pro-forma: wynik z tytułu odsetek obejmuje marżę na wszystkich instrumentach pochodnych. Od dn. 1 stycznia 2006 r. Bank stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń. Od tego dnia marża na tych operacjach jest ujmowana w wyniku z pozycji odsetek od czasu wspomnianej zmiany. Jednakże, ponieważ zasady rachunkowości zabezpieczeń nie obejmują całości portfela, denominowanego w walutach obcych, Bank przedstawia dane w układzie pro-forma, w których całość marży na instrumentach pochodnych jest ujmowana w ramach wyniku z tytułu odsetek, podczas gdy rachunkowo, część przedmiotowej marży (41,2 mln PLN w I-III kw. 2015 i 5,5 mln PLN w I-III kw. 2014) jest wykazywana w pozostałych dochodach pozaodsetkowych. Zdaniem Banku takie podejście pozwala na lepsze zrozumienie rzeczywistego kształtowania się tej pozycji z ekonomicznego punktu widzenia.

(**) suma wyniku z tytułu odsetek i wyniku z tytułu prowizji.

(***) w tym wynik z pozycji wymiany, wynik na operacjach finansowych oraz pozostałe dochody i koszty operacyjne netto.

Wynik z tytułu odsetek (w ujęciu pro-forma) wyniósł w okresie I - III kw. 2015 r. 1.056,9 mln PLN, co oznacza spadek o 4,9% w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku. Ten nieznaczny spadek dowodzi odporności tej pozycji dochodowej na presję ze strony obniżających się rynkowych stóp w rezultacie istotnych cięć stóp NBP w ostatnim cyklu łagodzenia polityki monetarnej. W III kw. 2015r. roku wynik z tytułu odsetek wzrósł o 2,6% w stosunku do II kw. 2015 roku, co wskazuje na odwrócenie spadkowego trendu z poprzedniego kwartału. Średnie oprocentowanie kredytów zaczęło wzrastać w III kw. 2015r. przy dalszym dostosowaniu kosztów depozytów.

Marża odsetkowa netto (liczona do średnich aktywów pracujących) za III kw. 2015r. na poziomie 2,23% wykazała wzrost w stosunku do II kw. 2015 o 6 p.b., po raz pierwszy w ciągu ostatniego okresu rocznego, prawie równoważąc w ten sposób efekt marcowych cięć stóp procentowych.

Wynik z tytułu prowizji za okres I - III kw. 2015 wyniósł 455,7 mln PLN, co oznacza spadek o 2,9% w ujęciu rocznym, w wyniku niższych stawek opłat interchange (efekt nowych przepisów odnośnie limitów opłaty interchange w Polsce). Obniżenie opłat interchange zostało zrekompensowane zwiększoną sprzedażą produktów inwestycyjnych (własne fundusze inwestycyjne i podobne produkty oferowane przez obce podmioty) a także prowizjami od kredytów. W ujęciu kwartalnym, nastąpiło odwrócenie trendu w zakresie wyniku z tytułu prowizji, który wzrósł o 2,8% w stosunku do II kw. 2015r., zamykając się kwotą 151,6 mln PLN.

Wynik z działalności podstawowej, definiowany jako suma wyniku z tytułu odsetek i wyniku z tytułu prowizji, osiągnął kwotę 1.512,7 mln PLN za okres I - III kw. 2015r. i uległ obniżeniu o 4,3% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Jednak w III kw. 2015 nastąpiło odwrócenie trendu w obszarze dochodu z działalności podstawowej i zanotowano wzrost o 2,7% w stosunku do II kw. 2015r., co oznacza poprawę rentowności kluczowych segmentów działalności biznesowej Grupy.

Pozostałe przychody pozaodsetkowe wyniosły 117,2 mln PLN za I - III kw. 2015r. i wzrosły o 24,3% r/r w wyniku poprawy salda netto pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, a także wyższych przychodów z operacji finansowych, głównie z finansowych aktywów inwestycyjnych. W ujęciu kwartalnym, pozostałe przychody pozaodsetkowe były nieznacznie niższe w III kw. 2015r. w rezultacie niższego wyniku z instrumentów stałoprocentowych.

Przychody operacyjne ogółem Grupy wyniosły 1.629,9 mln PLN w okresie I - III kw. 2015r. i uległy obniżeniu o 2,7% r/r. W ujęciu kwartalnym, przychody operacyjne ogółem były prawie równe z kwotą za poprzedni kwartał (-0,5% kw/kw).

Koszty ogółem w okresie I - III kw. 2015r. wyniosły 811,7 mln PLN, co oznacza spadek o 2,5% w porównaniu do analogicznego okresu roku 2014, pomimo wyższych opłat obowiązkowych fundusz gwarancji depozytów BFG. W ujęciu kwartalnym koszty za III kw. 2015r. również uległy obniżeniu, o 1,9% w porównaniu do poprzedniego kwartału.

Koszty operacyjne (mln PLN)	I-IIIkw. 2015	I-IIIkw. 2014	Zmiana r/r	IIIkw. 2015	IIkw. 2015	Zmiana Kw/kw
Koszty osobowe	(411,1)	(409,6)	0,3%	(135,9)	(136,9)	-0,7%
Pozostałe koszty administracyjne*	(400,6)	(422,7)	-5,2%	(130,1)	(134,3)	-3,1%
- z tego wpłaty do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	(49,1)	(26,7)	83,9%	(16,4)	(16,4)	0,0%
Koszty operacyjne ogółem	(811,7)	(832,3)	-2,5%	(266,0)	(271,2)	-1,9%
Wskaźnik koszty/dochody	49,8%	49,7%	+0,1 p.p.	49,2%	49,9%	-0,7 p.p.

(*) w tym amortyzacja

Koszty osobowe za I-III kw. 2015r. wyniosły 411,1 mln PLN, co oznaczało niewielki wzrost o 0,3% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. W ujęciu kwartalnym, ta pozycja kosztowa uległa obniżeniu o 0,7%. Łączna liczba pracowników w Grupie spadła o 217 etatów w porównaniu do stanu na koniec września 2014 roku, do poziomu 5.917 etatów, zgodnie z dokonującym się procesem optymalizacji sieci.

Struktura zatrudnienia w Grupie Banku Millennium została przedstawiona w poniższej tabeli:

Struktura zatrudnienia (etaty)	30.09.2015	30.06.2015	Zmiana kw/kw	30.09.2014	Zmiana r/r
Bank Millennium S.A.	5 577	5 602	-0,4%	5 790	-3,7%
Spółki zależne	340	337	0,9%	344	-1,2%
Razem grupa Banku Millennium	5 917	5 939	-0,4%	6 134	-3,5%

Pozostałe koszty administracyjne (w tym amortyzacja) w okresie I - III kw. 2015r. wyniosły 400,6 mln PLN, co stanowiło spadek o 5,2% r/r. Spadek wynikał z niższych kosztów marketingu, kosztów IT oraz kosztów usług zewnętrznych (takich jak usługi doradcze, prawne itp.), kosztów oddziałów i amortyzacji, co skompensowało znaczny wzrost opłat na BFG nałożonych na banki w roku 2015. Główna opłata wzrosła prawie dwukrotnie z poziomu 0,10 p.b. w 2014 roku do 0,189 p.b. w roku 2015, co oznacza 22,4 mln zł dodatkowych kosztów dla Banku w okresie I-III kw. 2015r., stanowiących 5,6% pozostałych kosztów administracyjnych oraz 2,8% całkowitych kosztów narastająco od początku roku.

Wskaźnik koszty/dochody za okres I-III kw. 2015r. w wysokości 49,8% był na poziomie podobnym to zanotowanego w poprzednim roku (49,7% za I-III kw. 2014r.). W III kw. 2015 roku wskaźnik koszty/dochody wykazywał korzystny trend kwartalny w bieżącym roku, osiągając poziom 49,2% (-0,7 p.p. w stosunku do II kw. 2015r.).

Zysk netto (mln PLN)	I-IIIkw. 2015	I-IIIkw. 2014	Zmiana r/r	IIIkw. 2015	IIkw. 2015	Zmiana Kw/kw
Dochody operacyjne	1 629,9	1 674,8	-2,7%	540,7	543,7	-0,5%
Koszty operacyjne*	(811,7)	(832,3)	-2,5%	(266,0)	(271,2)	-1,9%
Odpisy na utratę wartości	(196,0)	(201,5)	-2,7%	(68,8)	(59,3)	16,0%
Zysk przed opodatkowaniem**	620,8	641,0	-3,1%	205,9	213,1	-3,4%
Podatek dochodowy	(127,4)	(147,7)	-13,8%	(40,2)	(47,9)	-16,1%
Zysk netto	493,5	493,2	0,0%	165,7	165,2	0,3%

(*) bez odpisów na utratę wartości aktywów finansowych i niefinansowych

(**) w tym udział w zyskach podmiotów powiązanych

Łączne saldo odpisów na utratę wartości utworzonych przez Grupę w okresie I - III kw. 2015r. wyniosło 196,0 mln PLN i było niższe o 2,7% w stosunku do wartości za analogiczny okres roku 2014. Odpisy były znacznie niższe w segmencie korporacyjnym i w pozostałych segmentach (45,3 mln PLN w porównaniu do 129,2 mln PLN w roku ubiegłym) oraz były wyższe w segmencie detalicznym (wzrost do poziomu 150,7 mln PLN z poziomu 72,3 mln PLN rok wcześniej). Poziom odpisów w segmencie detalicznym był wyższy w III kw. 2015 roku (61,1 mln PLN) w porównaniu do poprzednich dwóch kwartałów roku 2015 w wyniku zaostrzenia kryteriów rozpoznawania utraty wartości.

W ujęciu względnym, koszt ryzyka (tzn. utworzone odpisy netto w relacji do średniego poziomu kredytów netto) w okresie I - III kw. 2015r. osiągnęły poziom 57 p.b. (tzn. o 6 p.b. niższy w ujęciu rocznym). Koszt ryzyka w segmencie korporacyjnym w okresie I - III kw. osiągnął 48 p.b., podczas gdy w segmencie detalicznym - poziom 60 p.b. Koszt ryzyka dla kredytów hipotecznych w raportowanym okresie (18 p.b.) był niewiele wyższy niż poziom wyliczony dla całego roku 2014 (16 p.b.), odzwierciedlając wolny wzrost kredytów hipotecznych z utratą wartości (głównie kredytów walutowych).

Zysk przed opodatkowaniem za okres I - III kw. 2015r. wyniósł 620,8 mln PLN, czyli był o 3,1% niższy niż wypracowany w analogicznym okresie ubiegłego roku. **Zysk netto** wypracowany w analizowanym okresie wyniósł 493,5 mln PLN, czyli osiągnął podobny poziom do uzyskanego rok wcześniej. W samym III kw. 2015r. zysk netto wzrósł o 0,3% w porównaniu do II kw. 2015r. osiągając wysokość 165,7 mln PLN.

Wyniki biznesowe po III kw. 2015

Aktywa ogółem Grupy osiągnęły poziom 65.106 mln PLN na dzień 30 września 2015 roku, co oznacza wzrost o 7,3% w porównaniu do stanu z końca września 2014.

Środki klientów ogółem w Grupie Banku Millennium wyniosły 58.299 mln PLN notując wzrost o 7,7% w stosunku do stanu na koniec września 2014 roku i o 0,7% w stosunku do stanu na koniec czerwca 2015. Depozyty wzrosły o 7,9% w ujęciu rocznym oraz o 1,9% kwartalnie. Szczególnie wyraźny wzrost zanotowano w depozytach klientów indywidualnych, gdzie wzrost osiągnął 12,1% w ujęciu rocznym i 3,7% kwartalnie, z utrzymaniem silnego przyrostu kwartalnego o 1,2 mld PLN. Tak silny wzrost osiągnięto pomimo znaczącego dostosowania cen depozytów w ślad za istotnymi obniżkami stop procentowych banku centralnego w październiku 2014 roku i w marcu 2015 roku.

Depozyty przedsiębiorstw i sektora publicznego wyniosły 18.242 mln PLN, co oznacza wzrost o 1,2% r/r. Istotnym jest rosnące saldo na rachunkach bieżących przedsiębiorstw: wzrost o 22,2% (lub 1,2 mld PLN) rok do roku, do poziomu 6,6 mld PLN, co stanowi 36% łącznych depozytów przedsiębiorstw na koniec września 2015 roku.

Sprzedaż produktów oszczędnościowych innych niż depozyty oraz innych produktów inwestycyjnych klientom detalicznym Grupy osiągnęła we wrześniu 2015 roku poziom 7.111 mln PLN, co oznacza wyraźny wzrost o 6,0% w skali roku, aczkolwiek poziom ten uległ obniżeniu w III kw. 2015 r., po części z powodu obniżenia się cen rynkowych niektórych aktywów. Ponad połowa tych produktów to fundusze inwestycyjne Millennium TFI, gdzie osiągnięto saldo na dzień 30 września 2015 roku na poziomie 3.975 mln PLN, co oznacza wzrost o 11,2% w r/r.

Czynnikiem pozytywnie wpływającym na wzrost środków klientów jest rosnąca liczba rachunków bieżących i liczba klientów. W okresie 9 miesięcy 2015 roku otwarto ponad 200 tys. rachunków bieżących, głównie rachunków Konto 360° (ponad 300 tys. tych rachunków od ich wprowadzenia w roku 2014). Wzrost liczby rachunków bieżących jest zgodny ze strategicznym celem pozyskania 300 tys. nowych, aktywnych klientów detalicznych do roku 2017 (z czego 80 tys. w roku 2015). Narastająco, Bankowi udało się podnieść liczbę aktywnych klientów indywidualnych¹ o 61 tysięcy.

Osiągnięcie tego celu okazało się możliwe również dzięki wysiłkom podejmowanym w celu podniesienia jakości obsługi i satysfakcji klientów. We wrześniu 2015 roku Bank Millennium zajął 1 miejsce w trzech kategoriach („bankowość tradycyjna”, „bankowość internetowa” oraz „bankowość hipoteczna”) rankingu Newsweek’a „Przyjazny Bank” w roku 2015. Bank jest również liderem rynku pod względem poziomu satysfakcji klienta z 89 procentami klientów zadowolonych lub bardzo zadowolonych z usług Banku.

Środki klientów (mln PLN)	30.09.2015	30.06.2015	Zmiana kw/kw	30.09.2014	Zmiana r/r
Depozyty klientów indywidualnych	32 946,0	31 785,3	3,7%	29 401,3	12,1%
Depozyty przedsiębiorstw i sektora publicznego	18 242,1	18 448,3	-1,1%	18 033,5	1,2%
Depozyty ogółem	51 188,1	50 233,6	1,9%	47 434,8	7,9%
Produkty inwestycyjne *	7 111,3	7 635,1	-6,9%	6 710,4	6,0%
Razem środki klientów	58 299,4	57 868,7	0,7%	54 145,2	7,7%

(*) Kategoria ta uwzględnia obligacje emitowane przez Bank, sprzedawane klientom detalicznym, fundusze inwestycyjne Millennium TFI oraz inne produkty inwestycyjne obcych podmiotów oferowane klientom Grupy

Kredyty netto ogółem w Grupie Banku Millennium wyniosły 46.191 mln PLN na koniec września 2015 roku, co oznacza ich wzrost o 5,3% w skali roku (częściowo dzięki aprecjacji CHF, która doprowadziła do wzrostu wartości hipotecznych kredytów walutowych).

Na koniec września 2015 roku wartość kredytów udzielonych klientom detalicznym wyniosła 32.777 mln PLN, co oznacza wzrost o 5,4%. Kredyty hipoteczne stanowią największą część tego portfela z łącznym saldem netto w wysokości 27.656 mln PLN. Wzrost tego portfela o 3,5% rok do roku wynikał z aprecjacji CHF po podjętej w styczniu decyzji Narodowego Banku Szwajcarii o powstrzymaniu się od interwencji na rynkach walutowych stabilizujących kurs CHF. Pewien wzrost portfela w samym III kwartale 2015 roku wynikał ze zmian kursu CHF.

¹ Zgodnie z wewnętrznymi kryteriami Banku, aktywny klient winien mieć udokumentowany poziom transakcji na rachunku lub wymaganą wartość różnych produktów Grupy w określonym okresie czasu.

Kredyty detaliczne, niehipoteczne, notują dalszy silny trend wzrostowy: wzrost o 17,5% r/r do poziomu 5.120 mln PLN na koniec września 2015 roku. W samym III kwartale 2015r. portfel ten wzrósł o 2,3%. Kluczowym elementem notującym wzrost w tym portfelu były pożyczki gotówkowe: +21,1% r/r (brutto). Skumulowana sprzedaż pożyczek gotówkowych w okresie I - III kw. 2015 r. osiągnęła 1.927 mln PLN, co oznacza wzrost o 25% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.

Kredyty dla przedsiębiorstw (w tym leasing) wyniosły 13.415 mln PLN na dzień 30 września 2015 roku, notując wzrost o 5,1% w skali roku i o 1,5% kwartalnie. Nastąpił wzrost w zakresie zaangażowań leasingowych o 10,1% w ujęciu rocznym do kwoty 4.359 mln PLN. Obroty faktoringu w okresie I - III kw. 2015 roku zamknęły się kwotą 9,6 mld PLN i były wyższe o 12% niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Kredyty i pożyczki dla klientów (wartość netto, mln PLN)	30.09.2015	30.06.2015	Zmiana Kw/kw	30.09.2014	Zmiana r/r
Kredyty dla gospodarstw domowych	32 776,6	33 784,0	-3,0%	31 086,9	5,4%
- kredyty hipoteczne	27 656,2	28 777,5	-3,9%	26 730,5	3,5%
- pozostałe kr. dla gospodarstw domowych	5 120,4	5 006,5	2,3%	4 356,3	17,5%
Kredyty dla przedsiębiorstw	13 414,6	13 214,2	1,5%	12 760,2	5,1%
- leasing	4 359,4	4 209,2	3,6%	3 959,7	10,1%
- pozostałe kredyty korporacyjne	9 055,2	9 005,1	0,6%	8 800,6	2,9%
Kredyty i pożyczki dla klientów ogółem	46 191,2	46 998,2	-1,7%	43 847,1	5,3%

Płynność, jakość aktywów i wypłacalność

Szybszy wzrost depozytów niż kredytów w III kw. powodował kontynuację poprawy wskaźnika kredyty/depozyty Grupy do poziomu 89,7%. Portfel płynnych obligacji i bonów NBP stanowi obecnie 20% aktywów ogółem Grupy.

Grupa cieszy się jednym z najwyższych poziomów jakości aktywów wśród polskich banków notując wskaźnik kredytów z utratą wartości na poziomie 4,6% na koniec września. Udział kredytów przeterminowanych o ponad 90 dni w portfelu ogółem pozostaje stabilny na poziomie 2,9%. W III kw. 2015 Bank sprzedał portfel kredytów konsumpcyjnych i hipotecznych z utratą wartości (o wartości bilansowej brutto 103,5 mln PLN, prawie w całości pokryte rezerwami) i dodatkowo zaostrzył kryteria rozpoznania utraty wartości. W konsekwencji, wskaźnik pokrycia uległ obniżeniu do 66%, ale dalej pozostaje na komfortowym poziomie. Pokrycie rezerwami kredytów przeterminowanych ponad 90 dni wyniosło 103% na koniec września 2015.

W obszarze kredytów hipotecznych zanotowano wzrost wskaźnika kredytów z utratą wartości do poziomu 2,07% (częściowo w wyniku spadku wartości całego portfela w III kw.). Udział kredytów hipotecznych przeterminowanych ponad 90 dni pozostaje na bardzo niskim poziomie 0,9% (253 mln PLN we wrześniu 2015)

Dynamika najważniejszych wskaźników charakteryzujących jakość portfela kredytowego Grupy:

Wskaźniki jakości portfela ogółem	30.09.2015	30.06.2015	30.09.2014
Razem kredyty z utratą wartości (mln PLN)	2 173	2 103	1 929
Razem rezerwy (mln PLN)	1 440	1 473	1 358
Kredyty z utratą wartości do kredytów ogółem (%)	4,6%	4,3%	4,3%
Kredyty przeterminowane (>90d) do kredytów ogółem (%)	2,9%	3,0%	3,0%
Rezerwy ogółem /kredyty z utratą wartości (%)	66,3%	70,0%	70,4%
Rezerwy ogółem/kredyty przeterminowane (>90d) (%)	103%	102%	101%

Pozycja kapitałowa Grupy jest dalej bardzo silna. Skonsolidowane kapitały własne wzrosły o 8,7% w skali roku do poziomu 6.147 mln PLN. Grupa osiągnęła całkowity współczynnik kapitałowy (TCR) na poziomie 16,0%, a wskaźnik kapitału podstawowego (CET 1) na poziomie 15,5% na koniec września 2015. Przy obliczaniu tych współczynników uwzględniono 50% zysku netto za 1 połowę 2015r. po uzyskaniu stosownej zgody KNF.

Główne wskaźniki wypłacalności * i płynności	30.09.2015	30.06.2015	30.09.2014
Skonsolidowany kapitał własny (mln PLN)	6 147	6 023	5 656
Kapitał regulacyjny (mln PLN)	5 901	5 764	5 425
Wymogi kapitałowe (mln PLN):	2 956	3 041	3 082
- ryzyko kredytowe	2 642	2 742	2 780
- ryzyko rynkowe	43	28	25
- ryzyko operacyjne	271	271	258
Aktywa ważone ryzykiem (mln PLN)	36 955	38 011	38 521
TCR * (% w ujęciu skonsolidowanym)	16,0%	15,2%	14,1%
CET 1* (% w ujęciu skonsolidowanym)	15,5%	14,6%	13,4%
Wskaźnik kredyty/depozyty (%)**	89,7%	92,1%	91,4%
Kredyty do stabilnych źródeł finansowania*** (%)	85,8%	88,8%	87,9%

(*) Obliczono z uwzględnieniem ograniczeń regulacyjnych, od 30 czerwca 2014 zgodnie z CRR/CRD4

(**) Depozyty obejmują dłużne papiery wartościowe Banku sprzedawane klientom detalicznym, transakcje repo z klientami

(***) Depozyty plus wszystkie dłużne papiery wartościowe sprzedawane klientom detalicznym i inwestorom instytucjonalnym (w tym dług podporządkowany) oraz średnioterminowe finansowanie udzielane przez instytucje finansowe

Główne wskaźniki cen akcji i ratingi

W III kw. 2015r. na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie panowała wysoka zmienność i silna presja na ceny akcji, szczególnie w sektorze finansowym. Trendy globalne były negatywne w szczególności na rynkach wschodzących (np. silna korekta w Chinach). Ponadto, z uwagi na trwającą kampanię wyborczą do parlamentu w Polsce, występuje niepewność co do przyszłej polityki gospodarczej, fiskalnej i regulacyjnej. Należy tu wymienić następujące czynniki: możliwość wprowadzenia nowego podatku bankowego, możliwe podniesienie opłat na BFG i potencjalne interwencje regulacyjne w sektorze bankowym w aspekcie kredytów hipotecznych denominowanych w CHF (wyższe wymogi kapitałowe i/lub wymuszenie przewalutowania kredytów na PLN).

Wszystkie wymienione wyżej czynniki doprowadziły do gwałtownej korekty cen akcji banków na WGPW. W III kw. 2015 roku Indeks bankowy spadł o 11,0%. W tym samym czasie ceny akcji Banku Millennium spadły o 10,2%.

W horyzoncie rocznym, indeks WIG Banki spadł o 24,3%, a ceny akcji Banku Millennium uległy obniżeniu o 33,1%. Główny indeks WIG spadł o 9,2%, a indeks średnich spółek mWIG40 obniżył się o 1,7% w okresie roku.

W tym samy okresie, średnia dzienna wartość obrotu akcjami Banku Millennium narastająco od początku roku znacznie wzrosła, o 69%.

Wskaźniki rynkowe	30.09.2015	30.12.2014*	Zmiana (%) narast.	30.09.2014	Zmiana(%) rocznie
Liczba akcji Banku (w tys.)	1 213 117	1 213 117	0,00%	1 213 117	0,00%
Dzienny obrót (PLN tys., śr. narast.)	10 962	-	-	6 479	69,2%
Cena akcji Banku (PLN)	5,88	8,30	-29,2%	8,79	-33,1%
Kapitalizacja rynku (mln PLN)	7 133	10 069	-29,2%	10 663	-33,1%
WIG - indeks główny	49 825	51 416	-3,1%	54 879	-9,2%
WIG Banks	6 581	7 961	-17,3%	8 694	-24,3%
mWIG 40	3 577	3 483	2,7%	3 640	-1,7%

(*) ostatni dzień notowań w roku 2014

W III kw. 2015 roku nie było żadnych zmian w dwóch podstawowych ratingach wystąpiły zmiany nadanych Bankowi Millennium.

Rating	FITCH	MOODY'S
Długoterminowy rating depozytowy /IDR	BBB- (perspektywa stabilna)	Ba1 (perspektywa stabilna)
Krajowy, długoterminowy IDR	A-(pol) (perspektywa stabilna)	-
Krótkoterminowy rating depozytowy	F-3	NP
Indywidualny (rating viability / indywidualny BCA)	bbb-	ba3
Ryzyko kontrahenta (CR)		Baa3/Prime-3
Wsparcia	4	

SPIS TREŚCI

- I. Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2015 r. 12
- II. Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku Millennium S.A. za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2015 r. 57

I. SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU MILLENNIUM S.A. ZA OKRES 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 WRZEŚNIA 2015 R.

SPIS TREŚCI

1. Informacje ogólne o Emitencie	13
2. Wstęp i Zasady rachunkowości	15
3. Skonsolidowane dane finansowe (Grupa).....	16
4. Noty do skonsolidowanych danych finansowych.....	23
5. Zmiany w procesie zarządzania ryzykiem	39
6. Segmenty operacyjne	43
7. Opis transakcji z podmiotami powiązanymi.....	46
7.1. Transakcje z grupą podmiotu dominującego.....	46
7.2. Transakcje z podmiotami zależnymi nie objętymi konsolidacją	47
7.3. Stan akcji Banku posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące Bank	47
8. Wartość godziwa	48
8.1. Instrumenty finansowe nie ujmowane w bilansie według wartości godziwej	48
8.2. Instrumenty finansowe ujmowane w bilansie według wartości godziwej.....	51
9. Zobowiązania i aktywa warunkowe	52
10. Informacje dodatkowe	54
10.1. Dane o aktywach, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań	54
10.2. Dywidenda za rok 2014	54
10.3. Zysk na akcję.....	55
10.4. Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZA jednostki dominującej Grupy - Banku Millennium S.A.....	55
10.5. Informacje o udzieleniu przez Grupę poręczeń kredytu lub gwarancji	55
10.6. Sezonowość i cykliczność działań.....	55
10.7. Opis czynników i zdarzeń o charakterze nietypowym.....	55
10.8. Proponowane regulacje dotyczące kredytów walutowych	56
10.9. Pozostałe informacje dodatkowe	56

1. INFORMACJE OGÓLNE O EMITENCIE

Bank Millennium S.A. (Bank) jest ogólnopolskim, uniwersalnym bankiem oferującym swoje usługi wszystkim segmentom rynku poprzez sieć oddziałów i centrów korporacyjnych, sieci indywidualnych doradców i bankowość elektroniczną.

Bank, wpisany pod nr KRS 0000010186 do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego ma swoją siedzibę na ul. Stanisława Żaryna 2 a w Warszawie.

Bank jest obecny na Giełdzie Papierów Wartościowych od 1992 r. i był pierwszym bankiem notowanym na warszawskim parkiecie.

Bank jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. (Grupa), która zatrudnia ponad 5900 pracowników, a podstawowymi przedmiotami jej działalności są działalność bankowa, leasingowa, faktoringowa, maklerska, kapitałowa oraz zarządzanie funduszami inwestycyjnymi.

Rada Nadzorcza i Zarząd Banku Millennium S.A. według stanu na dzień 30 września 2015 r.

Skład osobowy Rady Nadzorczej według stanu na 30 września 2015 r. był następujący:

- Bogustaw Kott- Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Nuno Manuel da Silva Amado - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Dariusz Rosati - Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Julianna Boniuk-Gorzelańczyk - Członek Rady Nadzorczej,
- Miguel de Campos Pereira de Bragança - Członek Rady Nadzorczej,
- Agnieszka Hryniewicz-Bieniek - Członek Rady Nadzorczej,
- Anna Jakubowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Grzegorz Jędrys - Członek Rady Nadzorczej,
- David Harris Klingensmith - Członek Rady Nadzorczej,
- Andrzej Koźmiński - Członek Rady Nadzorczej,
- Miguel Maya Dias Pinheiro - Członek Rady Nadzorczej,
- Rui Manuel da Silva Teixeira - Członek Rady Nadzorczej.

Skład osobowy Zarządu Banku według stanu na 30 września 2015 r. był następujący:

- Joao Nuno Lima Bras Jorge - Prezes Zarządu,
- Fernando Maria Cardoso Rodrigues Bicho - Wiceprezes Zarządu,
- Wojciech Haase - Członek Zarządu,
- Andrzej Gliński - Członek Zarządu,
- Maria Jose Henriques Barreto De Matos De Campos - Członek Zarządu,
- Michał Gajewski - Członek Zarządu,

Grupa Kapitałowa Banku Millennium S.A.

Jednostką dominującą Grupy jest Bank Millennium S.A. Spółki wchodzące w skład Grupy na dzień 30.09.2015 r. przedstawia poniższa tabela:

Nazwa	Rodzaj działalności	Siedziba	% udział Grupy w kapitałach własnych	% udział Grupy w głosach na WZA	Ujęcie w sprawozdaniu Grupy
MILLENNIUM LEASING Sp. z o.o.	usługi leasingowe	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM DOM MAKLERSKI S.A.	usługi maklerskie	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM TFI S.A.	zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MB FINANCE AB	finansowanie spółek grupy	Sztokholm	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM SERVICE Sp. z o.o.	budownictwo ogólne, inżynieria lądowa	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
TBM Sp. z o.o.	operacje finansowe na rynku kapitałowym i usługi doradcze	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM TELECOMMUNICATION SERVICES Sp. z o.o.	operacje finansowe na rynku kapitałowym i usługi doradcze	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
LUBUSKIE FABRYKI MEBLI S.A. w likwidacji	wytwarzanie mebli	Świebodzin	50 (+1 akcja)	50	metoda praw własności (*)
BG LEASING S.A. w upadłości	usługi leasingowe	Gdańsk	74	74	koszt historyczny (*)

(*) Pomimo sprawowania kontroli nad spółkami Lubuskie Fabryki Mebli S.A. oraz BG Leasing S.A. z uwagi na nieistotność tych jednostek z punktu widzenia realizacji nadrzędnego celu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jakim jest prawidłowe przedstawienie sytuacji finansowej Grupy, Grupa nie konsoliduje zaangażowania kapitałowego w tych podmiotach.

W lutym 2015 Nadzwyczajne Zgromadzenie Akcjonariuszy Lubuskich Fabryk Mebli S.A. w Świebodzinie podjęło uchwałę w sprawie rozwiązania spółki i otwarcia jej likwidacji.

W efekcie zakończenia transakcji sekurytyzacji i powiązanych z nią instrumentów finansowych, w II kwartale 2015 Grupa zaprzestała konsolidacji Spółki specjalnego przeznaczenia Orchis Sp. z o.o., która została utworzona na potrzeby obsługi transakcji sekurytyzacji przeprowadzonej przez Grupę w roku 2007. Zgodnie z zapisami MSR 27, MSR 39 oraz SKI 12 Spółka była objęta konsolidacją, pomimo iż Grupa nie posiadała zaangażowania kapitałowego.

2. WSTĘP I ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) MSR 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” przyjętym do stosowania w Unii Europejskiej, dodatkowo uwzględniono stanowisko Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 12 lutego 2015 r. oraz opinię Ministerstwa Finansów przedstawioną w liście z dnia 11 lutego 2015 r. w zakresie ujmowania kosztów opłat wnoszonych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe nie zawiera wszystkich informacji, które są prezentowane w pełnym sprawozdaniu finansowym, w związku z powyższym niniejsze skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2014 r.

Przyjęte w niniejszym sprawozdaniu zasady rachunkowości są zgodne z zasadami stosowanymi przy opracowaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku, z uwzględnieniem szczególnych wymogów MSR 34.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2009 r., nr 33, poz. 259, z późn. zm.) Bank jest zobowiązany do opublikowania danych finansowych za okres dziewięć miesięcy kończący się 30 września 2015 r.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. sporządzone za okres od 1 stycznia 2015 roku do 30 września 2015 roku:

- obejmuje dane finansowe Banku oraz dane finansowe jednostek zależnych, stanowiących Grupę oraz dane jednostek stowarzyszonych wycenione metodą praw własności,
- zostało sporządzone w oparciu o założenie kontynuowania przez Grupę działalności gospodarczej w nie zmniejszonym istotnie zakresie, w okresie nie krótszym niż rok od dnia bilansowego,
- zostało przygotowane w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

W efekcie wejścia w życie z dniem 1 stycznia 2015 interpretacji 21 wydanej przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF 21) pojawiły się wątpliwości, dotyczące zastosowania w sprawozdawczości finansowej Banku wymogów KIMSF 21 w odniesieniu do opłat ponoszonych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (BFG).

Biorąc pod uwagę stanowisko Ministerstwa Finansów oraz Komisji Nadzoru Finansowego, Bank zdecydował o amortyzowaniu kosztów ponoszonych na rzecz BFG przez cały rok 2015, to jest zastosował analogiczne podejście jak w latach ubiegłych.

W dniu 25 września br. Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych wydał opinię odnośnie ujmowania składek ponoszonych na rzecz systemów gwarantowania depozytów bankowych pod reżimem MSSF. Zgodnie z niniejszą wykładnią oraz po ustanowieniu daty jej wdrożenia, Bank będzie rozpoznawał i ujmował w sprawozdaniu finansowym koszty ponoszone na rzecz BFG jednorazowo w momencie ujęcia zobowiązania z tego tytułu.

W przypadku gdyby Bank rozpoznał koszty ponoszone na rzecz BFG jednorazowo, dane prezentowane w niniejszym raporcie za III kwartały roku 2015 zostałyby skorygowane w następujący sposób:

- 1) Koszty działania w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy i jednostkowym Banku zostałyby zwiększone z tytułu rozpoznania pozostałej części opłaty rocznej BFG o kwotę 16,4 miliona złotych,
- 2) Pozostałe koszty operacyjne w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy i jednostkowym Banku zostałyby zwiększone z tytułu rozpoznania pozostałej części opłaty ostrożnościowej BFG o kwotę 4,3 miliona złotych,
- 3) W następstwie ujęcia kosztów opisanych powyżej skonsolidowany zysk brutto Grupy i jednostkowy zysk brutto Banku zostałyby zmniejszone o 20,7 miliona złotych a skonsolidowany zysk netto Grupy i jednostkowy zysk netto Banku uległyby zmniejszeniu odpowiednio o 17,6 miliona złotych.

Wpływ rozliczenia w czasie z tytułu obciążeń na rzecz BFG będzie liniowo zmniejszał się wraz z upływem czasu, i tym samym na koniec roku nie wystąpi z tego tytułu żadna różnica.

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 22 października 2015 r.

3. SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE (GRUPA)

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

w tysiącach zł	Nota	1.01.2015 - 30.09.2015	1.07.2015 - 30.09.2015	1.01.2014 - 30.09.2014	1.07.2014 - 30.09.2014
Przychody z tytułu odsetek	1	1 736 434	586 479	1 962 840	673 494
Koszty z tytułu odsetek	2	(720 699)	(237 485)	(857 395)	(299 240)
Wynik z tytułu odsetek		1 015 735	348 994	1 105 445	374 254
Przychody z tytułu prowizji	3	527 368	176 385	531 235	171 809
Koszty z tytułu opłat i prowizji	4	(71 642)	(24 798)	(61 761)	(20 919)
Wynik z tytułu prowizji		455 726	151 587	469 474	150 890
Przychody z tytułu dywidend		2 270	892	1 851	9
Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych		39 137	12 642	14 905	14
Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	5	125 297	32 884	129 585	48 706
Pozostałe przychody operacyjne		51 247	12 770	29 623	7 965
Przychody operacyjne		1 689 412	559 769	1 750 883	581 838
Koszty działania	6	(774 629)	(253 399)	(792 487)	(264 933)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	7	(195 403)	(68 220)	(201 137)	(61 695)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych		(610)	(616)	(351)	(2)
Amortyzacja		(37 040)	(12 603)	(39 818)	(13 082)
Pozostałe koszty operacyjne		(59 510)	(19 066)	(76 113)	(18 436)
Koszty operacyjne		(1 067 192)	(353 904)	(1 109 906)	(358 148)
Wynik na działalności operacyjnej		622 220	205 865	640 977	223 690
Udział w zyskach jednostek podporządkowanych		(1 385)	0	0	0
Wynik finansowy przed opodatkowaniem		620 835	205 865	640 977	223 690
Podatek dochodowy	8	(127 353)	(40 190)	(147 729)	(50 506)
Wynik finansowy po opodatkowaniu		493 482	165 675	493 248	173 184
W tym przypadający na:					
Właścicieli jednostki dominującej		493 482	165 675	493 248	173 184
Udziały niekontrolujące		0	0	0	0
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		0,41	0,14	0,41	0,14

SPRAWOZDANIE ZE SKONSOLIDOWANYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

w tysiącach zł	1.01.2015 - 30.09.2015	1.07.2015 - 30.09.2015	1.01.2014 - 30.09.2014	1.07.2014 - 30.09.2014
Wynik finansowy po opodatkowaniu	493 482	165 675	493 248	173 184
Inne składniki całkowitych dochodów, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty	(138 607)	(52 214)	82 104	59 084
Efekt wyceny papierów dłużnych z portfela "dostępne do sprzedaży"	(46 383)	5 699	64 497	42 170
Efekt wyceny akcji z portfela "dostępne do sprzedaży"	(53)	(64)	(26)	(8)
Rachunkowość zabezpieczeń	(92 171)	(57 849)	17 633	16 922
Inne składniki całkowitych dochodów, które nie będą przeklasyfikowane na zyski lub straty	0	0	0	0
Zyski (straty) aktuarialne	0	0	0	0
Inne składniki całkowitych dochodów przed opodatkowaniem, razem	(138 607)	(52 214)	82 104	59 084
Podatek dochodowy dotyczący składników całkowitych dochodów, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty	26 335	9 921	(15 600)	(11 226)
Podatek dochodowy dotyczący składników całkowitych dochodów, które nie będą przeklasyfikowane na zyski lub straty	0	0	0	0
Inne składniki całkowitych dochodów po opodatkowaniu	(112 272)	(42 293)	66 504	47 858
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy	381 210	123 382	559 752	221 042
W tym przypadające na:				
Właścicieli jednostki dominującej	381 210	123 382	559 752	221 042
Udziały niekontrolujące	0	0	0	0

SKONSOLIDOWANY BILANS

AKTYWA

w tysiącach zł	Nota	30.09.2015	31.12.2014
Kasa, środki w banku centralnym		1 709 617	2 612 242
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	9	2 772 346	2 384 744
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu) oraz korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	10	1 031 819	1 417 276
Instrumenty pochodne zabezpieczające	11	127 583	18 999
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	12	46 191 208	44 142 699
Inwestycyjne aktywa finansowe:	13	12 246 421	9 249 537
- dostępne do sprzedaży		12 246 421	9 249 537
- utrzymywane do terminu zapadalności		0	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane		1 378	2 762
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu (kredyty i pożyczki)		44 762	155 642
Rzeczowe aktywa trwałe		143 325	153 449
Wartości niematerialne		54 344	59 119
Aktywa trwałe do zbycia		14 261	5 646
Należność od Urzędu Skarbowego z tytułu podatku bieżącego		72 297	77 776
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	15	224 892	196 276
Pozostałe aktywa		471 882	264 315
Aktywa razem		65 106 135	60 740 482

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY

w tysiącach zł	Nota	30.09.2015	31.12.2014
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	16	1 952 739	2 037 269
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu) oraz korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	10	355 143	629 790
Instrumenty pochodne zabezpieczające	11	2 204 614	1 390 225
Zobowiązania wobec klientów	17	51 188 116	47 591 244
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu		0	59 765
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	18	1 621 710	1 739 461
Rezerwy	19	69 764	98 574
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy	15	0	0
Bieżące zobowiązania podatkowe		17 070	8 080
Pozostałe zobowiązania		910 773	780 856
Zobowiązania podporządkowane		639 516	639 739
Zobowiązania razem		58 959 445	54 975 003
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał zakładowy		1 213 117	1 213 117
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej		1 147 502	1 147 502
Kapitał z aktualizacji wyceny		(225 182)	(112 911)
Zyski zatrzymane		4 011 253	3 517 771
Kapitał własny razem		6 146 690	5 765 479
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej		6 146 690	5 765 479
Kapitał przypadający na udziały niekontrolujące		0	0
Zobowiązania i kapitał własny razem		65 106 135	60 740 482
Wartość księgową		6 146 690	5 765 479
Liczba akcji		1 213 116 777	1 213 116 777
Wartość księgową na jedną akcję (w zł)		5,07	4,75

ZESTAWIENIE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITALE WŁASNYM

01.01.2015 - 30.09.2015 w tysiącach zł	Razem skonsolidowany kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	
					wynik niepodzielony	pozostałe kapitały
Kapitał własny na początek okresu	5 765 479	1 213 117	1 147 502	(112 911)	779 703	2 738 068
Całkowite dochody za III kwartały 2015 (netto)	381 211	0	0	(112 271)	493 482	0
wynik finansowy	493 482	0	0	0	493 482	0
wycena papierów dłużnych z portfela "dostępne do sprzedaży"	(37 570)	0	0	(37 570)	0	0
wycena papierów kapitałowych z portfela "dostępne do sprzedaży"	(43)	0	0	(43)	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	(74 658)	0	0	(74 658)	0	0
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	(646 299)	646 299
Kapitał własny na koniec okresu	6 146 690	1 213 117	1 147 502	(225 182)	626 886	3 384 367

01.01.2014 - 31.12.2014 w tysiącach zł	Razem skonsolidowany kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	
					wynik niepodzielony	pozostałe kapitały
Kapitał własny na początek okresu	5 363 133	1 213 117	1 147 502	(131 223)	664 338	2 469 399
Całkowite dochody za rok 2014 (netto)	669 232	0	0	18 312	650 920	0
wynik finansowy	650 920	0	0	0	650 920	0
wycena papierów dłużnych z portfela "dostępne do sprzedaży"	56 288	0	0	56 288	0	0
wycena papierów kapitałowych z portfela "dostępne do sprzedaży"	24	0	0	24	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	(35 859)	0	0	(35 859)	0	0
zyski straty aktuarialne	(2 141)	0	0	(2 141)	0	0
Wyplata dywidendy	(266 886)	0	0	0	(266 886)	0
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	(268 669)	268 669
Kapitał własny na koniec okresu	5 765 479	1 213 117	1 147 502	(112 911)	779 703	2 738 068

01.01.2014 - 30.09.2014 w tysiącach zł	Razem skonsolidowany kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	
					wynik niepodzielony	Pozostałe kapitały
Kapitał własny na początek okresu	5 363 133	1 213 117	1 147 502	(131 223)	664 338	2 469 399
Całkowite dochody za III kwartały 2014 (netto)	559 752	0	0	66 504	493 248	0
wynik finansowy	493 248	0	0	0	493 248	0
wycena papierów dłużnych z portfela "dostępne do sprzedaży"	52 242	0	0	52 242	0	0
wycena papierów kapitałowych z portfela "dostępne do sprzedaży"	(21)	0	0	(21)	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	14 283	0	0	14 283	0	0
Wyplata dywidendy	(266 886)	0	0	0	(266 886)	0
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	(268 669)	268 669
Kapitał własny na koniec okresu	5 655 999	1 213 117	1 147 502	(64 719)	622 031	2 738 068

SKONSOLIDOWANE PRZEPLYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

A. PRZEPLYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

<i>w tysiącach zł</i>	1.01.2015 - 30.09.2015	1.01.2014 - 30.09.2014
Zysk (strata) po opodatkowaniu	493 482	493 248
Korekty razem:	1 491 081	(601 217)
Zysk/strata przypadająca na udziały niekontrolujące	0	0
Zysk/ strata z akcji (udziałów) w podmiotach podporządkowanych	1 385	0
Amortyzacja	37 040	39 818
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	570	11 480
Przychody z tytułu dywidend	(2 270)	(1 851)
Rezerwy	(25 840)	30 804
Wynik na sprzedaży i likwidacji składników działalności inwestycyjnej	(40 913)	(25 098)
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	185 234	(367 689)
Zmiana stanu lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom	(611 729)	(237 255)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(2 065 242)	(2 079 457)
Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu (kredyty i pożyczki)	110 880	(139 769)
Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	539 742	272 266
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	(107 233)	(310 237)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	3 596 872	2 129 707
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(59 765)	199 509
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(16 960)	(12 977)
Zmiana stanu rozrachunków z tytułu podatku dochodowego	130 059	143 450
Podatek dochodowy zapłacony	(114 216)	(159 726)
Zmiana stanu pozostałych aktywów i pasywów	(80 221)	(107 883)
Pozostałe pozycje	13 688	13 691
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 984 563	(107 969)

B. PRZEPLŹYWKI ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

w tysiącach zł	1.01.2015 - 30.09.2015	1.01.2014 - 30.09.2014
Wpływy z działalności inwestycyjnej	233 303	17 901
Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	3 245	16 050
Zbycie akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych	0	0
Zbycie aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych	227 788	0
Pozostałe wpływy inwestycyjne	2 270	1 851
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	(27 884)	(309 565)
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	(27 884)	(34 435)
Nabycie akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych	0	0
Nabycie aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych	0	(275 130)
Pozostałe wydatki inwestycyjne	0	0
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	205 419	(291 664)

C. PRZEPLŹYWKI ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ

w tysiącach zł	1.01.2015 - 30.09.2015	1.01.2014 - 30.09.2014
Wpływy z działalności finansowej	1 040 912	1 689 137
Zaciągnięcie kredytów długoterminowych	108 488	211 328
Emisja dłużnych papierów wartościowych	932 424	1 477 809
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0
Wpływy z emisji akcji własnych oraz dopłat do kapitału	0	0
Pozostałe wpływy finansowe	0	0
Wydatki z tytułu działalności finansowej	(1 130 292)	(863 403)
Splata kredytów długoterminowych	(83 281)	(161 494)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(1 033 215)	(417 175)
Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0
Wydatki z tytułu kosztów emisji	0	0
Umorzenie akcji	0	0
Płatności dywidend i innych wypłat na rzecz właścicieli	0	(266 886)
Pozostałe wydatki finansowe	(13 796)	(17 848)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(89 380)	825 734

D. ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NETTO (A + B + C)

D. ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NETTO (A + B + C)	2 100 602	426 101
E. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	5 398 463	6 752 775
F. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO (D+E)	7 499 065	7 178 876

4. NOTY DO SKONSOLIDOWANYCH DANYCH FINANSOWYCH

Nota (1) Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze obejmujące:

	1.01.2015 - 30.09.2015	1.07.2015 - 30.09.2015	1.01.2014 - 30.09.2014	1.07.2014 - 30.09.2014
Środki w banku centralnym	18 978	6 031	29 929	10 283
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	788	206	1 747	583
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 228 642	405 853	1 417 139	483 198
Transakcje z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	19 366	9 398	21 417	10 136
Instrumenty pochodne zabezpieczające	254 405	89 287	260 237	85 849
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (dłużne papiery wartościowe)	30 591	13 975	5 117	2 282
Inwestycyjne papiery wartościowe	183 664	61 729	227 254	81 163
Razem:	1 736 434	586 479	1 962 840	673 494

Przychody odsetkowe za III kwartały roku 2015 zawierają odsetki naliczone od kredytów z rozpoznaną utratą wartości w kwocie 57 690 tys. zł (odpowiednio dla danych porównywalnych za III kwartały roku 2014 kwota tych odsetek wynosiła 54 850 tys. zł). Niniejsze przychody odsetkowe obliczane są w oparciu o kwoty zaangażowania netto uwzględniające dokonane odpisy z tytułu utraty wartości.

Nota (2) Koszty z tytułu odsetek i podobne koszty obejmujące:

	1.01.2015 - 30.09.2015	1.07.2015 - 30.09.2015	1.01.2014 - 30.09.2014	1.07.2014 - 30.09.2014
Depozyty bankowe	(15 999)	(7 117)	(13 421)	(2 691)
Kredyty i pożyczki	(40 402)	(13 456)	(42 168)	(13 993)
Transakcje z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(43 170)	(17 169)	(33 632)	(11 233)
Zobowiązania wobec klientów	(575 715)	(184 648)	(723 920)	(253 045)
Zobowiązania podporządkowane	(10 256)	(3 353)	(11 407)	(3 760)
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(34 663)	(11 577)	(32 227)	(14 319)
Inne	(494)	(165)	(620)	(199)
Razem:	(720 699)	(237 485)	(857 395)	(299 240)

Nota (3) Przychody z tytułu prowizji

	1.01.2015 - 30.09.2015	1.07.2015 - 30.09.2015	1.01.2014 - 30.09.2014	1.07.2014 - 30.09.2014
Prowizje za prowadzenie rachunków	66 021	22 486	70 127	23 351
Prowizje za realizację przelewów, wpłat i wypłat gotówkowych oraz inne transakcje płatnicze	36 523	12 473	34 772	11 803
Prowizje z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek	87 939	30 169	63 558	19 806
Prowizje z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	9 497	2 902	9 713	2 991
Prowizje za obsługę kart płatniczych i kredytowych	100 395	34 524	143 526	39 535
Prowizje z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	62 364	21 336	60 808	24 738
Prowizje z tytułu dystrybucji jednostek uczestnictwa i innych produktów oszczędnościowych	72 836	22 227	63 399	21 561
Prowizje z tytułu działalności maklerskiej i powierniczej	15 462	4 598	14 753	4 554
Prowizje z tytułu funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Grupę	65 610	22 245	62 050	20 616
Pozostałe prowizje	10 721	3 425	8 529	2 854
Razem:	527 368	176 385	531 235	171 809

Bank kontynuował proces przeglądu założeń stosowanego modelu rozliczania przychodów z tytułu bancassurance, w wyniku czego w zakresie ubezpieczeń związanych z kredytami gotówkowymi, wskaźnik przychodów ujmowanych jednorazowo jako prowizja za wykonanie ważnej czynności został ustalony na poziomie 9% za rok 2015 wobec wskaźnika 14% stosowanego w 2014 roku.

Nota (4) Koszty z tytułu prowizji

	1.01.2015 - 30.09.2015	1.07.2015 - 30.09.2015	1.01.2014 - 30.09.2014	1.07.2014 - 30.09.2014
Prowizje za prowadzenie rachunków	(922)	(328)	(1 005)	(354)
Prowizje za realizację przelewów, wpłat i wypłat gotówkowych oraz inne transakcje płatnicze	(1 442)	(525)	(1 145)	(403)
Prowizje z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek	(13 074)	(3 982)	(10 917)	(3 485)
Prowizje za obsługę kart płatniczych i kredytowych	(44 520)	(15 795)	(40 613)	(13 849)
Prowizje z tytułu działalności maklerskiej i powierniczej	(2 400)	(850)	(2 619)	(891)
Prowizje z tytułu funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Grupę	(5 466)	(2 084)	(3 273)	(1 131)
Pozostałe prowizje	(3 818)	(1 234)	(2 189)	(806)
Razem:	(71 642)	(24 798)	(61 761)	(20 919)

Nota (5) Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany

	1.01.2015 - 30.09.2015	1.07.2015 - 30.09.2015	1.01.2014 - 30.09.2014	1.07.2014 - 30.09.2014
Operacje papierami wartościowymi	(10 117)	(1 894)	1 698	1 721
Operacje instrumentami pochodnymi	62 566	(9 169)	13 229	8 398
Wynik z rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej:	27	(110)	(507)	(444)
- wynik z instrumentów zabezpieczających	193	(141)	1 396	266
- wynik z pozycji zabezpieczanej	(166)	31	(1 903)	(710)
Wynik z pozycji wymiany	74 449	44 590	116 248	39 505
Koszty operacji finansowych	(1 628)	(533)	(1 083)	(474)
Razem:	125 297	32 884	129 585	48 706

Nota (6) Koszty działania

	1.01.2015 - 30.09.2015	1.07.2015 - 30.09.2015	1.01.2014 - 30.09.2014	1.07.2014 - 30.09.2014
Koszty pracownicze	(411 062)	(135 899)	(409 649)	(139 628)
Wynagrodzenia	(340 801)	(114 275)	(341 391)	(117 938)
Narzuty na wynagrodzenia	(58 043)	(17 622)	(56 717)	(18 013)
Świadczenia na rzecz pracowników, w tym:	(12 218)	(4 002)	(11 541)	(3 677)
rezerwy na odprawy emerytalne	(299)	(174)	0	0
rezerwy na niewykorzystane urlopy	(13)	(4)	(32)	(9)
pozostałe	(11 906)	(3 824)	(11 509)	(3 668)
Koszty ogólnie - administracyjne	(363 567)	(117 500)	(382 838)	(125 305)
Koszty reklamy, promocji i reprezentacji	(33 020)	(7 873)	(48 499)	(14 081)
Koszty informatyki i łączności	(52 393)	(17 670)	(53 943)	(17 876)
Koszty wynajmu	(129 715)	(43 124)	(134 058)	(44 051)
Koszty utrzymania budynków, wyposażenia, materiałów	(20 223)	(6 576)	(19 102)	(6 394)
Koszty bankomatów i obsługi gotówki	(12 442)	(4 350)	(12 541)	(4 210)
Koszty usług doradczych, audytowych, prawniczych, tłumaczeń	(8 676)	(3 581)	(21 688)	(10 031)
Podatki i opłaty różne	(11 152)	(3 121)	(12 681)	(4 447)
Koszty KIR	(3 006)	(1 023)	(2 996)	(969)
Koszty PFRON	(3 737)	(1 231)	(4 070)	(1 274)
Koszty BFG	(49 094)	(16 364)	(26 703)	(8 901)
Koszty Nadzoru Finansowego	(2 883)	(1 205)	(3 689)	(1 017)
Pozostałe	(37 226)	(11 382)	(42 868)	(12 054)
Razem:	(774 629)	(253 399)	(792 487)	(264 933)

Nota (7) Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych

	1.01.2015 - 30.09.2015	1.07.2015 - 30.09.2015	1.01.2014 - 30.09.2014	1.07.2014 - 30.09.2014
Z tytułu odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(201 885)	(68 743)	(208 197)	(64 888)
Utworzenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(563 904)	(177 742)	(505 322)	(159 786)
Odwrocenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	331 336	79 188	285 098	86 242
Kwoty odzyskane z tytułu kredytów uprzednio spisanych w ciężar rezerw	1 339	219	4 098	727
Sprzedaż wierzytelności	29 344	29 592	7 929	7 929
Z tytułu odpisów dla papierów wartościowych	(27)	6	27	(1)
Utworzenie odpisów dla papierów wartościowych	(27)	6	(27)	(18)
Odwrocenie odpisów dla papierów wartościowych	0	0	54	17
Z tytułu odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	6 509	517	7 033	3 194
Utworzenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	(4 994)	(125)	(20 681)	(710)
Odwrocenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	11 503	642	27 714	3 904
Razem:	(195 403)	(68 220)	(201 137)	(61 695)

Nota (8a) Podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat

	1.01.2015 - 30.09.2015	1.07.2015 - 30.09.2015	1.01.2014 - 30.09.2014	1.07.2014 - 30.09.2014
Bieżący podatek	(129 390)	(48 935)	(178 363)	(76 582)
Podatek odroczony:	2 037	8 745	30 633	26 075
Powstanie i odwrócenie różnic przejściowych	1 920	8 690	29 921	25 891
Powstanie / (Wykorzystanie) straty podatkowej	117	55	712	184
Razem obciążenie podatkowe w rachunku zysków i strat:	(127 353)	(40 190)	(147 729)	(50 506)

Nota (8b) Efektywna stawka podatkowa

	1.01.2015 - 30.09.2015	1.07.2015 - 30.09.2015	1.01.2014 - 30.09.2014	1.07.2014 - 30.09.2014
Wynik finansowy brutto	620 835	205 865	640 977	223 690
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%	19%	19%
Podatek dochodowy wg obowiązującej stawki podatkowej 19%	(117 959)	(39 115)	(121 786)	(42 502)
Wpływ różnic trwałych na obciążenia podatkowe:	(10 927)	(3 982)	(19 978)	(6 485)
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	1 093	222	474	53
Przychody z tytułu dywidend	429	168	353	3
Rozwiązanie pozostałych rezerw	415	54	106	38
Pozostałe	249	0	15	12
Koszty nie stanowiące kosztów podatkowych	(12 020)	(4 204)	(20 452)	(6 538)
Strata na zbyciu wierzytelności	(1 625)	(1 622)	(3 190)	(3 190)
Składka PFRON	(710)	(235)	(774)	(242)
Oplata ostrożnościowa BFG	(2 468)	(823)	(1 877)	(626)
Koszty rezerw na należności faktoringowe	(1 624)	(547)	(1 673)	2 634
Wierzytelności spisane w ciężar rezerw	(566)	(181)	(376)	(157)
Koszty postępowań sądowych i spraw spornych	(3 337)	(85)	(7 292)	(1 343)
Koszty amortyzacji i ubezpieczeń samochodów osobowych w części przekraczającej 20.000 Euro	(864)	(287)	(970)	(312)
Pozostałe	(826)	(424)	(4 300)	(3 302)
Kwota ujemnych różnic przejściowych, w związku z którymi nie ujęto w bilansie składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 907	2 907	(5 966)	(1 520)
Należność/(Zobowiązanie) wynikające z art. 38a CIT	(1 374)	0	0	0
Razem obciążenie podatkowe w rachunku zysków i strat	(127 353)	(40 190)	(147 729)	(50 506)

Nota (8c) Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitale własnym

	30.09.2015	31.12.2014
Wycena papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(4 085)	(12 908)
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	56 404	38 891
Zyski/(straty) aktuarialne	502	502
Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach:	52 821	26 485

Począwszy od 1 stycznia 2011 r. Bank utworzył łącznie z jednostką zależną - spółką Millennium Service Sp. z o.o., Podatkową Grupę Kapitałową (PGK). PGK jest instytucją prawa podatkowego przewidzianą przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Jej istotą jest skupienie dwóch lub więcej podmiotów powiązanych kapitałowo pod postacią jednego podatnika podatku dochodowego od osób prawnych. Utworzenie PGK nie prowadzi do powstania nowego podmiotu, a konsolidacja dokonuje się wyłącznie na poziomie rozliczeń w podatku dochodowym od osób prawnych.

Zawiązanie PGK ma na celu zwiększenie efektywności zarządzania w obszarze podatkowym w ramach Grupy Kapitałowej Banku oraz ograniczenie ryzyk wynikających z obowiązków w zakresie rozliczeń z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, poprzez centralizację kompetencji wynikającą z przeniesienia na jeden podmiot obowiązków w zakresie obliczania i wpłacania podatku.

Postępowania kontrolne Urzędu Kontroli Skarbowej

Kontrola podatkowa w spółce Millennium Leasing Sp. z o.o.

W wyniku kontroli przeprowadzonej przez Urząd Kontroli Skarbowej (UKS) w spółce Millennium Leasing Sp. z o.o. w 2011 r., została zakwestionowana poprawność wyliczenia podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2006 w łącznej kwocie 11,4 mln zł, w tym z tytułu zaniżonego zobowiązania podatkowego za okres 01.01 - 31.08.2006 - 4,8 mln zł oraz z tytułu zawyżonej straty podatkowej za okres 01.09 - 31.12.2006 - 6,6 mln zł. Z tego tytułu spółka wpłaciła do Urzędu Skarbowego kwotę 16,7 mln zł, a Urząd Skarbowy dokonał zwrotu 9,8 miliona złotych z tej kwoty do czasu zakończenia postępowania. Spółka nie zgodziła się ze stanowiskiem organu podatkowego a wydane przez organ podatkowy decyzje zostały zaskarżone przez spółkę do sądu administracyjnego. W drugim kwartale roku 2012 spółka utworzyła rezerwę w kwocie 2,97 miliona złotych na pokrycie ewentualnych zobowiązań podatkowych. Wojewódzki Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 13.11.2012 r. przychylił się do skargi spółki i uchylił zaskarżoną decyzję dot. okresu podatkowego 01.01 - 31.08.2006 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 15.03.2013 r. przychylił się do skargi spółki i uchylił zaskarżoną decyzję dot. okresu podatkowego 01.09 - 31.12.2006 r. W dniu 4.10.2013 r. spółka otrzymała pismo od Dyrektora Izby Skarbowej o uchyleniu (w związku z wyrokiem WSA z 13.11.2012 r.) zaskarżonej decyzji i przekazaniu sprawy do UKS do ponownego rozpatrzenia. W dniu 19.11.2013 r. Urząd Skarbowy zwrócił 8,97 mln zł (zapłacony podatek wraz z odsetkami). W dniu 10.03.2015 spółka wypełniając zalecenie UKS dokonała korekty podatku CIT w zakresie zawyżenia kosztów uzyskania przychodu z tytułu sprzedaży nieruchomości w Bochni o kwotę 1,04 mln zł oraz o kwotę 0,16 mln zł. jako dotyczą wydatków roku 2005. Spółka dokonała również korekty przychodów o kwotę 8,53 mln zł uznając, iż przychodem do opodatkowania może być tylko otrzymane przez spółkę odszkodowanie - zasada kasowa. W dniu 31.03.2015 spółka otrzymała wynik kontroli za okres 01.01-31.08.2006 r. Postępowanie zostało zakończone wg stanu zgodnego z korektą podatku CIT złożoną przez Spółkę w dniu 10.03.2015 r. Tym samym spółka wypełniła wnioski kontrolne opisane przez UKS. Spółce nie przysługują środki odwoławcze od wyniku kontroli. W dniu 31.03.2015 r. spółka otrzymała również decyzję UKS za okres 01.09.-31.12.2006. Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej umorzył postępowanie kontrolne ze względu na upływ terminu przedawnienia sankcjonując zadeklarowaną przez spółkę podstawę opodatkowania.

Postępowanie kontrolne w Banku Millennium S.A.

W następstwie kontroli skarbowej przeprowadzonej w Banku w roku 2011 Urząd Kontroli Skarbowej zakwestionował prawidłowość rozliczenia podatku dochodowego za rok 2005, mającego swe konsekwencje dla kolejnych lat podatkowych. Bank stojąc na stanowisku uznającym prawidłowość dokonanej przez siebie rozliczenia podatku, uznał jednak za celowe podjęcie kroków proceduralnych polegających na: (i) korekcie rozliczeń za lata 2005-2010, (ii) uiszczeniu (w listopadzie 2011 r.) kwestionowanej należności 69 mln zł (celem uniknięcia ryzyka obciążenia odsetkowego) i (iii) wystąpieniu o zwrot ww. kwoty do organu skarbowego. W rezultacie tych działań, Bank uzyskał w dniu 30 stycznia 2012 r. zwrot istotnej części wpłaconej kwoty (66 mln zł). Jednocześnie organ skarbowy podtrzymał negatywne dla Banku stanowisko w sprawie. W 2013 roku Bank ponownie wpłacił na rachunek Urzędu Skarbowego kwotę w wysokości 58,6 mln zł (na podstawie decyzji Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie, o których szczegóły poniżej), po czym część z tej kwoty została zwrócona Bankowi w wysokości 1,8 mln zł. Wskutek rozbieżnych stanowisk Banku i władz skarbowych, toczą się obecnie w szczególności wyliczone poniżej postępowania odwoławcze, mające swe źródło w opisanym wyżej stanie faktycznym:

- 1) postępowanie przed Izłą Skarbową wywołane odwołaniem Banku od decyzji wydanej przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej (I instancja) określającej stratę podatkową Banku w CIT za 2005 r. W dniu 27.06.2013 r. Dyrektor Izby Skarbowej wydał decyzję utrzymującą w mocy decyzję organu I instancji. W dniu 22 lipca 2013 r. Bank złożył skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Pierwotnie sąd wyznaczył termin rozprawy na 6 lutego 2014 roku, a następnie przełożył na 8 kwietnia 2014 roku. Rozprawa odbyła się w wyznaczonym terminie. Sąd wydał wyrok w dniu 28 kwietnia 2014 roku, oddalając skargę Banku. W dniu 23 lipca 2014 r. Bank złożył skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego.
- 2) postępowanie odwoławcze Banku od decyzji Naczelnika II Mazowieckiego Urzędu Skarbowego wymiarowej w zakresie podatku CIT za rok 2006. Organ odwoławczy - Dyrektor Izby Skarbowej w dniu 22.08.2013 r. wydał decyzję, w której utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję i określił dochód Banku nie powodujący powstania zobowiązania podatkowego z tyt. CIT za 2006 r. W dniu 25.09.2013 r. Bank złożył skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Rozprawa odbyła się w dniu 14 kwietnia 2014 r. Sąd oddalił skargę Banku. W dniu 1 lipca 2014 r. Bank złożył skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

- 3) postępowania odwoławcze Banku od decyzji Naczelnika II Mazowieckiego Urzędu Skarbowego określających zobowiązania podatkowe za rok 2007 i 2008 oraz odmowy stwierdzenia nadpłaty za rok 2007 i 2008.

a) rok 2007

W dniu 27.08.2013 r. Dyrektor Izby Skarbowej wydał decyzję, w której utrzymał w mocy decyzję organu I instancji i określił Bankowi zobowiązanie podatkowe z tyt. CIT za 2007 r. W dniu 30.09.2013 r. Bank złożył skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Sąd wyznaczył termin rozprawy na 19 marca 2014 r. Rozprawa odbyła się w wyznaczonym terminie. Natomiast wyrok został wydany w dniu 21 marca 2014 r. Sąd oddalił skargę Banku. W dniu 25 czerwca 2014 r. Bank złożył skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

W dniu 29.08.2013 r. Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie wydał postanowienie wyznaczające nowy termin rozpatrzenia odwołania w zakresie odmowy stwierdzenia nadpłaty za rok 2007 do dnia 31.10.2013 r.

Następnie w dniu 18.09.2013 r. Dyrektor Izby Skarbowej wydał decyzję utrzymującą w mocy decyzję Naczelnika II Mazowieckiego Urzędu Skarbowego odmawiającą Bankowi stwierdzenia nadpłaty z tyt. CIT za 2007 r. W dniu 23.10.2013 r. Bank złożył skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie na ww. decyzję. Rozprawa odbyła się w dniu 14 kwietnia 2014 r. Sąd oddalił skargę Banku. W dniu 1 lipca 2014 r. Bank złożył skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

b) rok 2008

W dniu 29.08.2013 r. Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie wydał postanowienie wyznaczające nowy termin rozpatrzenia odwołania w zakresie określającym zobowiązanie i odmowy stwierdzenia nadpłaty za rok 2008r. do dnia 31.10.2013 r.

W dniu 18.09.2013 r. Dyrektor Izby Skarbowej wydał decyzję utrzymującą w mocy decyzję Naczelnika II Mazowieckiego Urzędu Skarbowego określającą Bankowi zobowiązanie podatkowe z tyt. CIT za 2008 r. Następnie w dniu 23.10.2013 r. Bank złożył skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie na ww. decyzję. Sąd wyznaczył termin rozprawy na 9 kwietnia 2014 r. i w tym dniu oddalił skargę Banku. Bank złożył w dniu 27 czerwca 2014 r. skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

W dniu 30.09.2013 r. Dyrektor Izby Skarbowej wydał decyzję utrzymującą w mocy decyzję Naczelnika II Mazowieckiego Urzędu Skarbowego odmawiającą Bankowi stwierdzenia nadpłaty z tyt. CIT za 2008 r. Następnie Bank w dniu 25.10.2013 r. złożył skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie na ww. decyzję. Rozprawa odbyła się 9 kwietnia 2014 r. Sąd oddalił skargę Banku. W dniu 1 lipca 2014 r. Bank złożył skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Reasumując, Bank zapłacił całość wymaganego zobowiązania wraz z odsetkami w kwocie 60 mln zł (płatność ta nie obciążała Rachunku Zysków i Strat), jednocześnie Zarząd całkowicie podtrzymuje prawidłowość dokonanego pierwotnie rozliczenia podatkowego. W ocenie Banku ustalenia postępowania kontrolnego UKS są bezzasadne i należy się spodziewać pozytywnego dla Banku rozstrzygnięcia opisanej kwestii. Pozytywną dla Banku projekcję, co do ostatecznego rozstrzygnięcia potwierdza doradzający Bankowi zewnętrzny doradca podatkowy. Ostateczne rozstrzygnięcie opisanej kwestii zależne jest od wyniku postępowań sądowych przed Naczelnym Sądem Administracyjnym.

Nota (9) Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym

	30.09.2015	31.12.2014
Rachunki bieżące	125 058	359 258
Lokaty udzielone	2 102 163	1 511 094
Kredyty i pożyczki udzielone	542 699	511 194
Odsetki	2 455	3 208
Razem należności brutto	2 772 375	2 384 754
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(29)	(10)
Razem należności netto	2 772 346	2 384 744

Nota (10a) Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu) oraz korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej

	30.09.2015	31.12.2014
Dłużne papiery wartościowe	677 717	933 482
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	677 717	933 482
a) bony	0	0
b) obligacje	677 717	933 482
Instrumenty kapitałowe	506	753
Kwotowane na aktywnym rynku	506	753
a) podmiotów finansowych	0	0
b) podmiotów niefinansowych	506	753
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	30 786	27 097
Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych	322 809	455 944
Razem:	1 031 819	1 417 276

Nota (10b) Wycena pochodnych instrumentów finansowych i korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej oraz Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych wg stanu na 30.09.2015

	Wartości godziwe		
	Razem	Aktywa	Pasywa
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową	2 262	255 811	253 549
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	598	748	150
Swapy na stopę procentową (IRS)	1 664	255 062	253 398
Pozostałe kontrakty na stopę procentową: opcje	0	1	1
2. Walutowe instrumenty pochodne	(10 492)	22 934	33 426
Kontrakty walutowe	(1 838)	8 565	10 403
Swapy walutowe	1 344	14 369	13 025
Pozostałe kontrakty walutowe (CIRS)	(9 998)	0	9 998
Opcje walutowe	0	0	0
3. Instrumenty wbudowane	(38 178)	0	38 178
Opcje wbudowane w depozyty	(31 125)	0	31 125
Opcje wbudowane w emitowane papiery wartościowe	(7 053)	0	7 053
4. Opcje na indeksy	40 390	44 064	3 674
Wycena pochodnych instrumentów finansowych, razem:	(6 018)	322 809	328 827
Wycena pozycji zabezpieczanych z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej		30 786	26 212
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych			104

Nota (10c) Wycena pochodnych instrumentów finansowych i korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej oraz Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych wg stanu na 31.12.2014

	Wartości godziwe		
	Razem	Aktywa	Pasywa
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową	11 817	348 052	336 235
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	493	493	0
Swapy na stopę procentową (IRS)	11 324	346 147	334 823
Pozostałe kontrakty na stopę procentową: opcje	0	1 412	1 412
2. Walutowe instrumenty pochodne	(4 168)	33 107	37 275
Kontrakty walutowe	1 240	8 187	6 947
Swapy walutowe	5 665	24 920	19 255
Pozostałe kontrakty walutowe (CIRS)	(11 073)	0	11 073
Opcje walutowe	0	0	0
3. Instrumenty wbudowane	(67 939)	0	67 939
Opcje wbudowane w depozyty	(55 790)	0	55 790
Opcje wbudowane w emitowane papiery wartościowe	(12 149)	0	12 149
4. Opcje na indeksy	68 745	74 785	6 040
Wycena pochodnych instrumentów finansowych, razem:	8 455	455 944	447 489
Wycena pozycji zabezpieczanych z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej		27 097	20 047
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych			162 254

W drugim kwartale 2015 roku wygasły transakcje zabezpieczające zawarte w celu zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych z tytułu przyszłych wpływów i wydatków denominowanych w walutach obcych. Na dzień 30.09.2015 Grupa w dalszym ciągu stosowała rachunkowość zabezpieczeń do poniższych relacji:

	Zabezpieczenie wartości godziwej portfela stałoprocentowych zobowiązań walutowych i portfela zmiennoprocentowych należności walutowych	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel złotych kredytów hipotecznych
Opis relacji zabezpieczającej	Grupa zabezpiecza ryzyko zmiany wartości godziwej portfela stałoprocentowych zobowiązań walutowych i portfela zmiennoprocentowych należności walutowych wynikającego ze zmiany komponentu stóp procentowych (marży).	Grupa zabezpiecza ryzyko zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez złote kredyty hipoteczne. Zmienność przepływów pieniężnych wynika z ryzyka stopy procentowej.
Pozycje zabezpieczane	Portfel stałoprocentowych zobowiązań walutowych i portfel zmiennoprocentowych należności walutowych.	Przeptywy pieniężne wynikające z portfela złotych kredytów hipotecznych.
Instrumenty zabezpieczające	Transakcje CIRS	Transakcje IRS
Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	Korekta do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych oraz wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w Rachunku zysków i strat jako Wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany; odsetki od pozycji zabezpieczanych oraz instrumentów zabezpieczających ujmowane są w wyniku odsetkowym.	Efektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny; odsetki zarówno od instrumentów zabezpieczających jaki i od instrumentów zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je zobowiązań złotych	
Opis relacji zabezpieczającej	Grupa zabezpiecza ryzyko zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez walutowe kredyty hipoteczne oraz przez zobowiązania złote stanowiące bazę finansową dla tych kredytów. Zmienność przepływów pieniężnych wynika z ryzyka walutowego oraz ryzyka stopy procentowej.
Pozycje zabezpieczane	Przepływy pieniężne wynikające z portfela walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je depozytów złotych i wyemitowanych złotych dłużnych papierów wartościowych.
Instrumenty zabezpieczające	Transakcje CIRS
Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	Efektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny; odsetki zarówno od instrumentów zabezpieczających jak i od instrumentów zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym; wycena instrumentów zabezpieczających oraz zabezpieczanych z tytułu różnic kursowych ujmowana jest jako Wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany.

Nota (11a) Rachunkowość zabezpieczeń wg stanu na 30.09.2015

	Wartości godziwe			Korekta do wartości godziwej zabezpieczanych pozycji z tytułu zabezpieczanego ryzyka (*)
	Razem	Aktywa	Pasywa	
Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie wartości godziwej z tytułu ryzyka stopy procentowej				
Kontrakty CIRS	(134 592)	0	134 592	951
Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie przepływów pieniężnych związane ze stopą procentową i/lub kursem walutowym				
Kontrakty CIRS	(1 950 890)	118 881	2 069 771	x
Kontrakty IRS	8 451	8 702	251	x
Kontrakty FX Forward	0	0	0	x
Razem:	(2 077 031)	127 583	2 204 614	x

(*) - Korekta do wartości godziwej zabezpieczanych pozycji z tytułu zabezpieczanego ryzyka dla czynnych relacji zabezpieczających, za 3 kwartały 2015 roku, wyniosła 951 tys. zł, z czego 12 939 tys. zł dotyczyło zabezpieczanych aktywów, a 11 988 tys. zł zabezpieczanych pasywów.

Nota (11b) Rachunkowość zabezpieczeń wg stanu na 31.12.2014

	Wartości godziwe			Korekta do wartości godziwej zabezpieczanych pozycji z tytułu zabezpieczanego ryzyka (*)
	Razem	Aktywa	Pasywa	
Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie wartości godziwej z tytułu ryzyka stopy procentowej				
Kontrakty CIRS	(84 493)	0	84 493	1 117
Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie przepływów pieniężnych związane ze stopą procentową i/lub kursem walutowym				
Kontrakty CIRS	(1 295 831)	4 777	1 300 608	x
Kontrakty IRS	13 512	13 760	248	x
Kontrakty Forward	(4 414)	462	4 876	x
Razem:	(1 371 226)	18 999	1 390 225	x

(*) - Korekta do wartości godziwej zabezpieczanych pozycji z tytułu zabezpieczanego ryzyka dla czynnych relacji zabezpieczających, za rok 2014, wyniosła 1 117 tys. zł, z czego 4 568 tys. zł dotyczyło zabezpieczanych aktywów, a 3 451 tys. zł zabezpieczanych pasywów.

Nota (12a) Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	30.09.2015	31.12.2014
Kredyty i pożyczki udzielone	42 042 701	40 192 825
- podmiotom gospodarczym	8 982 434	8 547 052
- klientom indywidualnym	32 574 418	31 135 265
- jednostkom budżetowym	485 849	510 508
Należności z tytułu kart płatniczych	675 982	685 431
- od podmiotów gospodarczych	31 159	32 824
- od klientów indywidualnych	644 823	652 607
Skupione wierzytelności	116 830	162 453
- podmiotów gospodarczych	116 830	159 993
- jednostek budżetowych	0	2 460
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	11 676	12 011
Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskonta w Banku Centralnym	4 703	9 851
Należności z tytułu leasingu finansowego	4 497 203	4 107 136
Inne	4 935	1 105
Odsetki	277 230	330 142
Razem brutto:	47 631 260	45 500 954
Odpisy aktualizujące wartość należności	(1 440 052)	(1 358 255)
Razem netto:	46 191 208	44 142 699

Nota (12b) Jakość portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom

	30.09.2015	31.12.2014
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	47 631 260	45 500 954
- z rozpoznaną utratą wartości	2 173 092	1 923 249
- bez utraty wartości	45 458 168	43 577 705
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(1 440 052)	(1 358 255)
- na ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	(1 288 095)	(1 196 531)
- na poniesione ale jeszcze niezareportowane straty (IBNR)	(151 957)	(161 724)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto):	46 191 208	44 142 699

Nota (12c) Podział portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom według metody szacunku utraty wartości

	30.09.2015	31.12.2014
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	47 631 260	45 500 954
- wyceniane indywidualnie	958 448	911 835
- wyceniane portfelowo	46 672 812	44 589 119
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(1 440 052)	(1 358 255)
- utworzony na bazie analizy indywidualnej	(582 658)	(556 879)
- utworzony na bazie analizy kolektywnej	(857 394)	(801 376)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto):	46 191 208	44 142 699

Nota (12d) Podział portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom według rodzaju klientów

	30.09.2015	31.12.2014
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	47 631 260	45 500 954
- korporacyjnym	14 190 387	13 482 755
- indywidualnym	33 440 873	32 018 199
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(1 440 052)	(1 358 255)
- utworzony na należności od klientów korporacyjnych	(775 790)	(775 403)
- utworzony na należności od klientów indywidualnych	(664 262)	(582 852)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto):	46 191 208	44 142 699

Nota (12e) Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	01.01.2015 - 30.09.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Stan na początek okresu	1 358 255	1 312 331
Zmiana w wartości rezerw:	81 797	45 924
Odpisy dokonane w okresie	563 875	616 838
Wartości spisane w ciężar odpisów	(40 374)	(182 507)
Odwrócenie odpisów w okresie	(331 325)	(333 602)
Sprzedaż wierzytelności	(118 773)	(63 902)
Zmiana z tytułu różnic kursowych	8 841	8 315
Inne	(447)	782
Stan na koniec okresu:	1 440 052	1 358 255

Nota (13) Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	30.09.2015	31.12.2014
Dłużne papiery wartościowe	12 232 895	9 242 575
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	6 544 352	6 749 204
a) bony	0	0
b) obligacje	6 544 352	6 749 204
Papiery wartościowe banku centralnego	5 599 766	2 400 000
a) bony	5 599 766	2 400 000
b) obligacje	0	0
Pozostałe papiery wartościowe:	88 776	93 371
a) notowane	0	0
b) nienotowane	88 776	93 371
Udziały i akcje w innych jednostkach	13 525	6 962
Inne instrumenty finansowe	0	0
Razem aktywa finansowe dostępne do sprzedaży:	12 246 421	9 249 537

Nota (14) Odpisy z tytułu utraty wartości wybranych składników aktywów

Odpisy aktualizujące:	inwestycyjne papiery wartościowe	rzeczowe aktywa trwałe	wartości niematerialne	aktywa trwałe do zbycia	inne aktywa
Stan na 01.01.2015	29	19 519	3 988	142	4 803
- Utworzenie odpisów	33	0	0	0	1 002
- Odwrócenie odpisów	(6)	0	0	(6)	(3 036)
- Wykorzystanie	0	0	0	0	(516)
- Sprzedaż aktywów	0	0	0	0	0
- Inne zmiany	0	(1 763)	0	0	2 650
Stan na 30.09.2015	56	17 756	3 988	136	4 903

Odpisy aktualizujące:	inwestycyjne papiery wartościowe	rzeczowe aktywa trwałe	wartości niematerialne	aktywa trwałe do zbycia	inne aktywa
Stan na 01.01.2014	16 605	19 569	3 988	136	18 062
- Utworzenie odpisów	27	0	0	6	835
- Odwrócenie odpisów	(65)	0	0	0	(410)
- Wykorzystanie	0	0	0	0	(13 684)
- Sprzedaż aktywów	(16 538)	(1 850)	0	0	0
- Inne zmiany	0	1 800	0	0	0
Stan na 31.12.2014	29	19 519	3 988	142	4 803

Nota (15) Aktywa / Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	30.09.2015			31.12.2014		
	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczone podatki dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczone podatki dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	74 108	(10 921)	63 187	76 704	(10 398)	66 306
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	481 869	(494 284)	(12 415)	314 667	(307 690)	6 977
Niezrealizowane należności/ zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	23 948	(33 764)	(9 816)	44 652	(52 463)	(7 811)
Odsetki do zapłacenia/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	32 295	(112 358)	(80 063)	35 472	(91 058)	(55 586)
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	63	(25 034)	(24 971)	74	(27 403)	(27 329)
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	87 911	(61)	87 850	61 522	(1 371)	60 151
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	111 877	0	111 877	93 050	0	93 050
Świadczenia pracownicze	14 724	0	14 724	15 954	0	15 954
Rezerwy na koszty	18 324	0	18 324	16 203	(11)	16 192
Wycena aktywów inwestycyjnych, zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych oraz zyski/straty aktuarialne odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny	56 906	(4 085)	52 821	39 393	(12 908)	26 485
Straty podatkowe do odliczenia w przyszłości	2 838	0	2 838	2 721	0	2 721
Pozostałe	4 298	(3 762)	536	3 453	(4 287)	(834)
Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	909 161	(684 269)	224 892	703 865	(507 589)	196 276

Nota (16) Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych

	30.09.2015	31.12.2014
W rachunku bieżącym	120 156	288 967
Depozyty terminowe	393 773	369 684
Otrzymane kredyty i pożyczki	1 435 954	1 377 245
Odsetki	2 856	1 373
Razem:	1 952 739	2 037 269

Nota (17) Zobowiązania wobec klientów wg struktury rodzajowej

	30.09.2015	31.12.2014
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	32 945 983	29 779 950
Rachunki bieżące	15 944 570	14 043 380
Depozyty terminowe	16 817 707	15 538 947
Inne	83 605	99 074
Naliczone odsetki	100 101	98 549
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	16 150 701	15 738 732
Rachunki bieżące	5 214 628	3 939 693
Depozyty terminowe	10 679 516	11 543 060
Inne	219 272	215 228
Naliczone odsetki	37 285	40 751
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	2 091 432	2 072 562
Rachunki bieżące	1 373 450	789 182
Depozyty terminowe	676 291	1 247 485
Inne	39 547	34 100
Naliczone odsetki	2 144	1 795
Razem:	51 188 116	47 591 244

Nota (18) Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

	01.01.2015 - 30.09.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Stan na początek okresu	1 739 461	701 352
Zwiększenia, z tytułu:	1 057 284	1 793 186
- emisja obligacji Banku	932 425	1 631 081
- emisja bankowych papierów wartościowych	90 196	115 844
- naliczenie odsetek	34 663	46 261
Zmniejszenia, z tytułu:	(1 175 035)	(755 077)
- wykup bankowych papierów wartościowych	(107 663)	(122 752)
- wykup obligacji Banku	(1 033 215)	(590 679)
- wypłata odsetek	(34 157)	(41 646)
Stan na koniec okresu	1 621 710	1 739 461

Nota (19) Rezerwy

	01.01.2015 - 30.09.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe		
Stan na początek okresu	27 692	33 738
Utworzenie rezerw	4 994	21 795
Rozwiązanie rezerw	(11 503)	(27 844)
Różnice kursowe	(3)	3
Stan na koniec okresu	21 180	27 692
Rezerwy na roszczenia sporne		
Stan na początek okresu	70 882	32 878
Utworzenie rezerw	23 119	39 838
Rozwiązanie rezerw	(7 183)	(1 398)
Wykorzystanie rezerw w ciągu okresu	(35 264)	(436)
Inne / reklasyfikacja	(2 970)	0
Stan na koniec okresu	48 584	70 882
Razem:	69 764	98 574

5. ZMIANY W PROCESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Zarządzanie ryzykiem odgrywa kluczową rolę w strategii zrównoważonego i stabilnego rozwoju Grupy Banku Millennium, służąc optymalizacji proporcji pomiędzy ryzykiem i zwrotem w ramach różnych linii biznesowych, jak również utrzymaniu adekwatnego profilu ryzyka w zakresie kapitału i płynności.

Ryzyko kredytowe

W III kwartale 2015 roku Grupa Banku Millennium w segmencie detalicznym kontynuowała proces optymalizacji metodologii, narzędzi i procesów zarządzania ryzykiem kredytowym.

Bank kontynuował optymalizację metodologii i procesów w zakresie kredytów konsumpcyjnych wynikających z rozszerzania oferty kredytowej. Prace te w dużej mierze dotyczyły określonych rozwiązań dedykowanych dla poszczególnych grup klientów.

Dodatkowo w segmencie detalicznym Grupa dokonała przeglądu i modyfikacji parametrów ryzyka stosowanych w ocenie zdolności i wiarygodności kredytowej klientów uwzględniając wyniki bieżącej obserwacji jakości portfela kredytowego oraz otoczenia gospodarczego.

W przypadku procesu badania utarty wartości zostały wprowadzone zmiany metodologiczne związane z rekaliibracją modelu LGI dla kredytów hipotecznych oraz implementacją nowego modelu LGI dla agregatu „pozostały detal” bazującego na modelu LGD wykorzystywanym w procesie badania adekwatności kapitałowej. Doprowadziło to do ujednoczenia metodologii LGI w obszarze bankowości detalicznej. Bank dodatkowo przyjął bardziej restrykcyjną klasyfikację wewnętrzną ekspozycji z utratą wartości, dotyczącą w szczególności transakcji zrestrukturyzowanych.

W segmencie korporacyjnym Grupa skoncentrowała się na dostosowaniu regulacji kredytowych do zmieniających się warunków prawnych oraz na rozwoju stosowanych modeli ryzyka kredytowego. Dodatkowo dokonano weryfikacji wybranych limitów branżowych oraz rozszerzono ofertę faktoringową. Grupa dalej rozwijała narzędzia informatyczne wspierające procesy kredytowe i monitorowania oraz system informacji zarządczej dla potrzeb zarządzania portfelem kredytowym.

Struktura kredytów i pożyczek udzielonych klientom i bankom oraz podstawowe wskaźniki portfela kredytowego przedstawiają się następująco:

	30.09.2015		31.12.2014	
	Kredyty i pożyczki dla klientów	Kredyty i pożyczki dla banków	Kredyty i pożyczki dla klientów	Kredyty i pożyczki dla banków
Nie przeterminowane i bez rozpoznanej utraty wartości	43 873 313	2 772 375	41 935 274	2 384 754
Przeterminowane(*), bez rozpoznanej utraty wartości	1 584 856	0	1 642 431	0
Łącznie bez rozpoznanej utraty wartości	45 458 169	2 772 375	43 577 705	2 384 754
Z rozpoznąą utratą wartości	2 173 092	0	1 923 249	0
Razem brutto	47 631 260	2 772 375	45 500 954	2 384 754
Odpisy z tytułu utraty wartości, łącznie z IBNR	(1 440 052)	(29)	(1 358 255)	(10)
Razem netto	46 191 208	2 772 346	44 142 699	2 384 744
Kredyty z rozpoznąą utratą wartości / kredyty ogółem	4,56%	0,00%	4,23%	0,00%

* Opóźnienia do 4 dni Grupa traktuje jako techniczne i nie wykazuje w tej kategorii.

Ryzyko rynkowe

Główną miarą, stosowaną przez Grupę w celu oceny ryzyk rynkowych jest parametryczny model VaR (wartość narażona na ryzyko) - spodziewana strata, która może powstać na portfelu w określonym czasie (10-dniowy okres utrzymania) oraz z określonym prawdopodobieństwem (99% poziom ufności) z tytułu niekorzystnego ruchu na rynku. Pomiar, monitorowanie oraz raportowanie ryzyka rynkowego odbywa się codziennie, zarówno indywidualnie dla każdego z obszarów odpowiedzialnych za podejmowanie ryzyka i zarządzanie nim, jak i na bazie skonsolidowanej, z uwzględnieniem efektu dywersyfikacji istniejącej pomiędzy poszczególnymi portfelami. Wszystkie ewentualne przekroczenia limitów na ryzyko rynkowe są raportowane i udokumentowane oraz ratyfikowane na odpowiednim poziomie kompetencji.

W III kwartale 2015 roku limity ograniczające ryzyko rynkowe nie uległy zmianie. W obecnym otoczeniu rynkowym, Grupa w trzecim kwartale 2015 roku nadal działała bardzo ostrożnie. Wskaźniki VaR dla Grupy, czyli łącznie dla Księgi Handlowej oraz Księgi Bankowej, pozostawały w analizowanym okresie średnio na poziomie ok. 36,2 mln PLN (13% limitu) oraz ok. 34,1 mln PLN (12% limitu) na koniec września 2015. Ekspozycje na ryzyko rynkowe w ujęciu VaR w Grupie, w podziale na typy ryzyka, przedstawiono w poniżej tabeli (tys. PLN).

Miary VaR dla ryzyka rynkowego

	30.09.2015		VaR (3 kwartał 2015)			30.06.2015	
	Ekspozycja	Wykorzystanie limitu	Średnio	Maksimum	Minimum	Ekspozycja	Wykorzystanie limitu
Ryzyko całkowite	34 069	12%	36 242	51 169	30 073	37 190	13%
Ryzyko ogólne	31 712	11%	33 852	48 729	27 687	34 729	12%
VaR stopy procentowej	31 719	11%	33 861	48 724	27 673	34 728	12%
Ryzyko kursowe	73	1%	239	794	19	23	0%
Efekt dywersyfikacji	0,3%					0,1%	
Ryzyko szczególne	2 357	1%	2 390	2 461	2 262	2 461	1%

Otwarte pozycje stanowią głównie instrumenty na stopę procentową oraz instrumenty walutowe. Zgodnie ze Strategią Ryzyka przyjętą w Banku, otwarte pozycje walutowe w Banku są dozwolone, ale powinny być utrzymywane na niskim poziomie. W tym celu wprowadzono w Banku system konserwatywnych limitów na otwartą pozycję walutową (zarówno limity w ciągu dnia jak i na zamknięcie), a otwarte pozycje walutowe dozwolone są jedynie w Księdze Handlowej. W trzecim kwartale 2015 roku całkowita pozycja walutowa (w ciągu dnia, jak również na zamknięcie) pozostawała znacznie poniżej obowiązujących limitów maksymalnych.

Oprócz wyżej wspomnianych ograniczeń ryzyka rynkowego, w Grupie obowiązują również limity maksymalnej straty dla portfeli rynków finansowych. Celem jest ograniczenie maksymalnej straty dla działalności handlowej Grupy. W przypadku osiągnięcia limitu dokonuje się przeglądu strategii zarządzania oraz zasadności przyjmowanej pozycji.

W przypadku Księgi Bankowej, głównym składnikiem ryzyka rynkowego jest ryzyko stopy procentowej. W celu zarządzania tym ryzykiem, stosuje się następujące zasady:

- Ryzyko rynkowe wynikające z działalności bankowej jest aktywnie zabezpieczane lub podlega comiesięcznemu transferowi do obszarów, które aktywnie zarządzają ryzykiem rynkowym i podlegają pomiarowi w kategoriach ekspozycji na ryzyko oraz rachunku wyników,
- Bank stosuje naturalne zabezpieczenie pomiędzy kredytami i depozytami, jak również obligacjami o stałej stopie procentowej i instrumentami pochodnymi, do zarządzania ryzykiem stopy procentowej, przy czym głównym celem jest ochrona wyniku odsetkowego netto.

Wahania rynkowych stóp procentowych mają wpływ na wynik odsetkowy netto Grupy, zarówno w krótkim jak i w średnim horyzoncie czasu, wpływając również na jego wartość ekonomiczną w perspektywie długoterminowej. Pomiar obydwu wielkości jest komplementarny w rozumieniu pełnego zakresu ryzyka stopy procentowej w Księdze Bankowej. Z tego względu, obok codziennego pomiaru ryzyka rynkowego metodą wartości zagrożonej, pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje dodatkowo na bazie miesięcznej miary oparte zarówno o zyski, jak i o wartość ekonomiczną. W związku ze specyfiką polskiego systemu prawnego, oprocentowanie kredytów konsumenckich nie może przekraczać czterokrotności stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego, a Bank podlega asymetrycznym oddziaływaniom na swój wynik odsetkowy netto. W sytuacji spadku stóp procentowych (włączając stopę lombardową), wpływ jest negatywny i jest zależny od części portfela kredytów uzależnionych od nowej maksymalnej stopy.

Ryzyko płynności

W III kwartale 2015 Grupa wykazała się dobrą pozycją płynnościową. Wszystkie wewnętrzne wskaźniki płynności pozostawały dodatnie i znacznie powyżej obowiązujących minimalnych limitów.

Wzrost depozytów od Klientów w szybszym tempie niż kredytów, pozwolił Grupie na konsekwentne utrzymanie wskaźnika kredyty/depozyty na poziomie poniżej 100%. Wskaźnik ten, włączając emisję własną dla klientów indywidualnych oraz klientowskie transakcje z przyrzeczeniem odkupu, spadł na koniec września 2015 roku i wynosił 89,7% (w porównaniu do poziomu 92,1% na koniec czerwca 2015). Nadwyżka płynności była wciąż inwestowana w portfel aktywów płynnych, w szczególności w polskie papiery wartościowe o niskim ryzyku szczególnym (Polskie, skarbowe papiery wartościowe, bony skarbowe i pieniężne NBP), które charakteryzują się wysokim poziomem płynności. Aktywa te mogą być w łatwy sposób wykorzystane jako zabezpieczenie bądź sprzedane bez znacznej utraty ich wartości. Udział polskich papierów skarbowych (wraz z papierami NBP) w portfelu papierów wartościowych ogółem wynosił na koniec września 2015 roku ok. 99%, a w aktywach ogółem 19,7%. Natomiast, udział papierów płynnych Księgi Bankowej (zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży) wynosił 18,7% aktywów ogółem. Portfel ten jest traktowany jako zapas płynności Grupy, który pozwoli przetrwać ewentualne sytuacje kryzysowe.

Głównym źródłem finansowania pozostaje baza depozytowa, czyli duże, zdywersyfikowane oraz stabilne środki pochodzące od klientów detalicznych i korporacyjnych oraz od sektora publicznego. Baza depozytowa uzupełniona jest o depozyty instytucji finansowych oraz inne operacje rynku pieniężnego. Źródłem finansowania średnioterminowego pozostają również pożyczki średnioterminowe, dług podporządkowanym oraz emisja obligacji własnych.

Poziom koncentracji depozytów jest monitorowany na bieżąco i nie miał negatywnego wpływu na stabilność bazy depozytowej w III kwartale 2015. W przypadku znacznego wzrostu udziału największych deponentów w bazie depozytowej, dodatkowe środki pozyskane od tych deponentów nie są traktowane jako stabilne. Co więcej, w celu zabezpieczenia przed fluktuacjami bazy depozytowej, Grupa utrzymuje rezerwę płynnych aktywów w postaci portfela papierów wartościowych.

Ciągły wzrost depozytów, zwłaszcza od klientów indywidualnych, przy jednoczesnym wzroście portfela aktywów płynnych, pozwala Grupie spełnić przyszły, minimalny poziom określony w Rozporządzeniu CRR w zakresie wymogu dotyczącego pokrycia płynności (miara LCR), który to stanie się wiążący w dniu 1 października 2015 roku.

Grupa zapewnia płynność w walutach obcych poprzez pożyczki bilateralne denominowane w walucie obcej, dług podporządkowany oraz transakcje swapów walutowych jak i procentowo-walutowych. Portfel swapów jest zdywersyfikowany w zakresie kontrahentów oraz terminów zapadalności. Z większością kontrahentów, Bank ma podpisane aneksy do umów ramowych, regulujące kwestie zabezpieczeń (ang. Credit Support Annex, CSA). W związku z tym, w przypadku niekorzystnych zmian kursów (deprecjacja PLN), Bank zobligowany jest do złożenia depozytu w celu zabezpieczenia rozliczenia instrumentów pochodnych w przyszłości, a w przypadku korzystnych zmian kursów (aprecjacja PLN) Bank otrzymuje depozyt zabezpieczający od kontrahenta.

Grupa uwzględnia możliwość niekorzystnej zmiany kursu walut obcych, (w szczególności CHF i EUR powodującej zwiększenie potrzeb płynnościowych), analizuje jej wpływ na ryzyko płynności i uwzględnia to ryzyko w swoich planach płynnościowych.

Testy warunków skrajnych w zakresie płynności strukturalnej przeprowadza się co miesiąc, aby zrozumieć profil ryzyka płynności Banku, upewnić się, że Grupa potrafi wypełnić swoje zobowiązania na wypadek kryzysu płynności oraz przyczynić się do przygotowania planu awaryjnego w zakresie płynności i decyzji zarządczych. Grupa dysponuje również procedurami awaryjnymi dla sytuacji zwiększonego ryzyka płynności - Plan Awaryjny Płynności, który został zaktualizowany w III kwartale 2015 roku i który podlega testowaniu raz w roku celem zagwarantowania, że jest on operacyjnie stabilny.

Ryzyko operacyjne

Trzeci kwartał 2015 roku był kolejnym okresem funkcjonowania rozwiązań, wdrożonych w zakresie sprawnego zarządzania ryzykiem operacyjnym, zgodnych z najlepszymi praktykami przyjętymi w tym zakresie przez krajowe i międzynarodowe instytucje finansowe.

Wdrożony przez Grupę Banku Millennium model zarządzania ryzykiem operacyjnym, podlega regularnym przeglądom i akceptacji na poziomie Zarządu Banku.

Zgodnie z przyjętym rozwiązaniem zarządzanie ryzykiem jest procesem ciągłego doskonalenia w zakresie identyfikacji, oceny, monitorowania, kontroli/ograniczenia i raportowania poprzez wzajemnie uzupełniające się działania.

W trzecim kwartale 2015 roku w Grupie były kontynuowane działania zmierzające do ciągłego doskonalenia przebiegu procesów biznesowych w kontekście optymalizowania narażenia na ryzyko operacyjne poprzez działania prewencyjne zmniejszające częstotliwość, a także działania podjęte w celu zmniejszenia wpływu finansowego strat.

Zarządzanie kapitałowe

Zarządzanie kapitałowe w Grupie składa się z poniższych podprocesów:

- zarządzanie adekwatnością kapitałową,
- alokacja kapitału.

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest zapewnienie wypłacalności Grupy w warunkach normalnych i skrajnych (ekonomiczna adekwatność kapitałowa) oraz spełnienie wymagań zewnętrznych (regulacyjna adekwatność kapitałowa).

Zarządzanie adekwatnością kapitałową opiera się na:

- pomiarze i monitorowaniu wartości wymogów kapitałowych na pokrycie ryzyka oraz kapitału ekonomicznego - w tym także w warunkach skrajnych;
- pomiarze i monitorowaniu współczynnika wypłacalności, wskaźnika kapitału Tier 1 oraz wskaźnika kapitału podstawowego Tier 1;
- pomiarze i monitorowaniu bufora kapitału ekonomicznego oraz bufora kapitału ekonomicznego w warunkach skrajnych;
- monitorowaniu wysokości, struktury i jakości funduszy własnych, w celu wsparcia rozwoju działalności biznesowej, spełnienia rekomendacji organów nadzorczych oraz oczekiwań innych podmiotów (właściciele, deponenci, agencje ratingowe);
- inicjowaniu działań zarządczych, zmierzających do podniesienia wysokości i/lub poprawy jakości funduszy własnych i/lub zmian poziomu ryzyka w działalności (kontrola adekwatności kapitałowej).

Celem alokacji kapitału jest kreowanie wartości dla właścicieli poprzez maksymalizację zwrotu z prowadzonej działalności obciążonej ryzykiem, biorąc pod uwagę ustalony apetyt na ryzyko.

Grupa nie podlega jakimkolwiek dodatkowym wymogom kapitałowym w ramach II Filaru nałożonym przez Organ Nadzoru.

Grupa zrealizowała swoje cele w obszarze zarządzania kapitałowego. Wypłacalność jest utrzymywana zarówno w normalnych, jak i skrajnych warunkach, w obszarze ekonomicznej jak i regulacyjnej adekwatności kapitałowej.

Fundusze własne składają się głównie z wysokiej jakości kapitału podstawowego (Common Equity Tier 1). Wyliczając wymogi kapitałowe, Grupa używa metody wewnętrznych ratingów (IRB) dla obliczenia wymogów kapitałowych na ryzyko kredytowe dla detalicznych kredytów zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych oraz kredytowych ekspozycji odnawialnych. Stosowanie metody IRB dla pozostałych kredytów detalicznych oraz kredytów dla przedsiębiorstw nastąpi po uzyskaniu zgody Organów Nadzoru. Wymogi kapitałowe na ryzyko rynkowe i operacyjne są wyliczane zgodnie z metodami standardowymi.

6. SEGMENTY OPERACYJNE

Informacja o segmentach operacyjnych została sporządzona w oparciu o strukturę raportowania na bazie której Zarząd Banku dokonuje oceny wyników i zarządza zasobami segmentów. Grupa nie stosuje dodatkowego podziału działalności na obszary geograficzne z uwagi na nieistotną skalę działalności prowadzonej poza Polską, w efekcie taki uzupełniający podział nie jest prezentowany.

Działalność Grupy prowadzona jest w oparciu o zróżnicowane linie biznesowe, oferujące określone produkty i usługi skierowane do poniższych segmentów rynku:

Segment Klientów Detalicznych

Segment Klientów Detalicznych obejmuje działalność skierowaną na Klientów masowych, Klientów zamożnych, małe przedsiębiorstwa i przedsiębiorców indywidualnych.

Działalność powyższych linii biznesowych rozwijana jest przy wykorzystaniu pełnej oferty produktów i usług bankowych oraz sprzedaży wyspecjalizowanych produktów oferowanych przez jednostki zależne Grupy. W obszarze produktów kredytowych głównymi produktami są kredyty hipoteczne, kredyty konsumenckie, kredyty rewalwingowe w kartach kredytowych i produkty leasingowe dla małych przedsiębiorstw. Do głównych funduszy klientów zaliczają się natomiast: rachunki bieżące, depozyty terminowe, fundusze inwestycyjne i produkty strukturyzowane. Dodatkowo oferta obejmuje produkty ubezpieczeniowe, głównie w powiązaniu z kredytami i kartami kredytowymi, jak i wyspecjalizowane produkty oszczędnościowe. Oferta produktowa dla klientów zamożnych została wzbogacona o wyselekcjonowane fundusze inwestycyjne innych pośredników finansowych, fundusze zagraniczne oraz obligacje strukturyzowane wyemitowane przez Bank.

Segment Klientów Korporacyjnych

Segment Klientów Korporacyjnych opiera się na działalności skierowanej do Średnich i Dużych Przedsiębiorstw. Oferta skierowana jest odpowiednio również do Klientów z sektora budżetowego oraz Podmiotów Publicznych.

Działania biznesowe w segmencie Klientów Korporacyjnych prowadzone są przy wykorzystaniu wysokiej jakości oferty typowych produktów bankowych (kredyty na działalność bieżącą, kredyty inwestycyjne, rachunki bieżące, depozyty terminowe) uzupełnionych o ofertę produktów w zakresie zarządzania gotówką, produktów Departamentu Skarbu, w tym instrumentów pochodnych oraz usług leasingowych i faktoringowych.

Bankowość Skarbcowa, ALM (zarządzanie aktywami i pasywami) i Inne

Segment ten obejmuje aktywność Grupy zaangażowaną w inwestycje przeprowadzane na rachunek Banku, działalność maklerską, operacje na rynku międzybankowym, zaangażowanie w dłużne papiery wartościowe, które nie są przypisane innym segmentom.

W segmencie tym znajdują się pozostałe aktywa i pozostałe pasywa, aktywa i pasywa związane z instrumentami pochodnymi zabezpieczającymi, zobowiązania z tytułu zewnętrznego finansowania Grupy oraz aktywa z tytułu podatku odroczonego nieprzypisane do żadnego segmentu.

Obciążenie z tytułu podatku dochodowego zostało zaprezentowane tylko na poziomie Grupy.

Dla każdego segmentu określany jest wynik przed opodatkowaniem, który obejmuje:

- wynik z tytułu odsetek obliczany na bazie odsetek zewnętrznych aktywów pracujących i pasywów segmentu oraz alokowanych aktywów i pasywów, generujących wewnętrzny przychód lub koszt z tytułu odsetek. Przychody i koszty wewnętrzne wyliczone są w oparciu o rynkowe stopy procentowe z zastosowaniem wewnętrznych metod wyceny;
- wynik z tytułu prowizji;
- pozostałe przychody z operacji finansowych oraz pozycji wymiany jak: przychody z tytułu dywidend, wynik na działalności inwestycyjnej i handlowej, wynik z pozycji wymiany oraz wynik z pozostałych instrumentów finansowych;
- pozostałe przychody i koszty operacyjne;
- koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i niefinansowych;
- udział segmentu w kosztach operacyjnych w tym kosztach osobowych i administracyjnych;
- udział segmentu w kosztach amortyzacji.

Aktywami i pasywami segmentów komercyjnych są operacyjne aktywa i pasywa wykorzystywane przez segment w jego działalności operacyjnej, zaalokowane w oparciu o przesłanki biznesowe. Różnica między aktywami i pasywami operacyjnymi pokryta jest przez aktywa/pasywa rynku pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe. Aktywami i pasywami segmentu Skarb, ALM i Inne są aktywa/pasywa rynku pieniężnego i dłużne papiery wartościowe pozostałe po zalokowaniu do segmentów komercyjnych.

W wyniku przeglądu metodologii w roku 2015, Grupa dokonała zmian w sposobie alokacji kosztów operacyjnych pomiędzy segmentami operacyjnymi. W efekcie dokonano stosownej korekty wyników porównywalnych.

Rachunek zysków i strat za okres 1.01.2015 - 30.09.2015

w tysiącach zł	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Skarb, ALM i Inne	Razem Grupa
Wynik z tytułu odsetek	800 448	195 810	19 477	1 015 735
Wynik z tytułu prowizji	344 396	104 540	6 790	455 726
Dywidendy, pozostałe przychody z operacji finansowych oraz pozycji wymiany	48 378	43 950	74 376	166 704
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(12 362)	(7 201)	11 300	(8 263)
Przychody operacyjne razem	1 180 860	337 099	111 943	1 629 902
Koszty osobowe	(299 381)	(91 502)	(20 179)	(411 062)
Koszty administracyjne	(284 624)	(59 878)	(19 065)	(363 567)
Amortyzacja	(30 042)	(6 021)	(978)	(37 040)
Koszty operacyjne razem	(614 047)	(157 401)	(40 222)	(811 669)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów	(150 745)	(44 635)	(633)	(196 013)
Wynik operacyjny razem	416 068	135 063	71 088	622 220
Udział w zyskach jednostek podporządkowanych	0	0	(1 385)	(1 385)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem	416 068	135 063	69 703	620 835
Podatek dochodowy				(127 353)
Wynik finansowy po opodatkowaniu				493 482

Pozycje bilansowe wg stanu na 30.09.2015

w tysiącach zł	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Skarb, ALM i Inne	Razem Grupa
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	34 079 872	12 111 336	0	46 191 208
Zobowiązania wobec klientów	35 033 094	16 059 746	95 276	51 188 116

Rachunek zysków i strat za okres 1.01.2014 - 30.09.2014

w tysiącach zł	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Skarb, ALM i Inne	Razem Grupa
Wynik z tytułu odsetek	868 988	242 802	(6 345)	1 105 445
Wynik z tytułu prowizji	365 534	99 973	3 967	469 474
Dywidendy, pozostałe przychody z operacji finansowych oraz pozycji wymiany	71 801	38 095	36 445	146 341
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(9 160)	(4 307)	(33 023)	(46 490)
Przychody operacyjne razem	1 297 163	376 563	1 044	1 674 770
Koszty osobowe	(293 906)	(96 434)	(19 309)	(409 649)
Koszty administracyjne	(307 445)	(55 023)	(20 370)	(382 838)
Amortyzacja	(33 303)	(5 653)	(862)	(39 818)
Koszty operacyjne razem	(634 654)	(157 110)	(40 541)	(832 305)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów	(72 332)	(128 836)	(320)	(201 488)
Wynik operacyjny razem	590 177	90 617	(39 817)	640 977
Udział w zyskach jednostek podporządkowanych	0	0	0	0
Wynik finansowy przed opodatkowaniem	590 177	90 617	(39 817)	640 977
Podatek dochodowy				(147 729)
Wynik finansowy po opodatkowaniu				493 248

Pozycje bilansowe wg stanu na 31.12.2014

w tysiącach zł	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Skarb, ALM i Inne	Razem Grupa
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	32 214 664	11 928 035	0	44 142 699
Zobowiązania wobec klientów	31 583 420	15 871 556	136 268	47 591 244

7. OPIS TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Wszelkie transakcje dokonane z podmiotami powiązаныmi w okresie III kwartałów 2015 r. wynikały z bieżącej działalności.

Poza transakcjami opisanymi w niniejszym rozdziale, we wskazanym okresie ani Bank Millennium S.A., ani jednostki zależne od Banku Millennium S.A. nie dokonały innych transakcji z podmiotami powiązаныmi, które pojedynczo lub łącznie były istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż warunki rynkowe.

7.1. Transakcje z grupą podmiotu dominującego

Poniżej przedstawiono kwoty transakcji z grupą podmiotu dominującego (jednostka dominująca najwyższego szczebla) w stosunku do Banku - Banco Comercial Portugues (transakcje te wynikają w głównej mierze z działalności o charakterze bankowym).

	Z podmiotem dominującym		Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego	
	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2015	31.12.2014
AKTYWA				
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom - rachunki i depozyty	2 208	28 705	0	10 699
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	0	0	0	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	0	0	0
Pozostałe aktywa	0	0	0	0
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec banków	78 460	72 327	116 305	147 859
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0	0	0
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	0	0	0	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	0	0	0
Pozostałe zobowiązania	0	0	214	272

	Z podmiotem dominującym		Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego	
	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014
PRZYCHODY Z TYTUŁU:				
Odsetek	18	10 060	0	0
Prowizji	1 408	192	0	0
Pozostałe operacyjne netto	0	0	72	168
KOSZTY Z TYTUŁU:				
Odsetek	622	2 005	(123)	140
Prowizji	0	174	0	0
Instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej	8	153	0	3
Pozostałe operacyjne netto	94	0	0	0
Działania	115	115	996	2 497

	Z podmiotem dominującym		Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego	
	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2015	31.12.2014
Zobowiązania warunkowe	102 174	103 952	0	0
- udzielone	100 345	100 345	0	0
- otrzymane	1 829	3 607	0	0
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	0	0	0	0

7.2. Transakcje z podmiotami zależnymi nie objętymi konsolidacją

Spółka Grupy zawarła umowę leasingową z podmiotem zależnym nieobjętym konsolidacją. Poniżej zaprezentowano wartość umowy (brutto) oraz przychody z nią związane.

	30.09.2015	31.12.2014
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	0	1 314
Przychody z tytułu odsetek	12	139

7.3. Stan akcji Banku posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące Bank

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji na dzień przekazania raportu za III kwartał 2015	Ilość akcji zgodnie z treścią raportu rocznego za rok 2014
Joao Nuno Lima Bras Jorge	Prezes Zarządu	111 000	51 000
Fernando Maria Cardoso Rodrigues Bicho	Wiceprezes Zarządu	0	0
Wojciech Haase	Członek Zarządu	7 494	7 494
Andrzej Gliński	Członek Zarządu	0	0
Maria Jose Henriques Barreto De Matos De Campos	Członek Zarządu	0	0
Michał Gajewski	Członek Zarządu	0	0
Bogusław Kott	Przewodniczący Rady Nadzorczej	4 465 791	4 465 791
Nuno Manuel da Silva Amado	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	0	0
Dariusz Rosati	Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej	0	0
Julianna Boniuk-Gorzelańczyk	Członek Rady Nadzorczej	492 248	492 248
Miguel de Campos Pereira de Bragança	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Agnieszka Hryniewicz	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Anna Jakubowski	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Grzegorz Jędrzej	Członek Rady Nadzorczej	0	0
David Harris Klingensmith	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Andrzej Koźmiński	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Miguel Maya Dias Pinheiro	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Rui Manuel da Silva Teixeira	Członek Rady Nadzorczej	0	0

8. WARTOŚĆ GODZIWA

Najlepszym odzwierciedleniem wartości godziwej instrumentów finansowych jest ich wartość rynkowa, która jest możliwa do otrzymania w przypadku sprzedaży aktywa lub do zapłaty w przypadku transferu zobowiązania w korzystnej dla obu stron transakcji rynkowej (cena wyjścia). W przypadku wielu produktów i transakcji, dla których wartość rynkowa wzięta bezpośrednio z kwotowań aktywnego rynku (marking-to-market) nie jest dostępna, wartość godziwa musi być szacowana za pomocą wewnętrznych modeli opartych na dyskontowaniu przepływów finansowych (marking-to-model). Przepływy finansowe dla różnych instrumentów są wyznaczone zgodnie z ich indywidualną charakterystyką, a czynniki dyskontujące uwzględniają zmiany w czasie zarówno rynkowych stóp procentowych, jak i marż.

Zgodnie z MSSF 13 „Wycena wartości godziwej” Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych, a mianowicie:

- 1 - wycena oparta o dane w pełni obserwowalne (kwotowania aktywnego rynku);
- 2 - modele wyceny wykorzystujące informacje niestanowiące danych z poziomu 1, ale obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio;
- 3 - modele wyceny wykorzystujące dane nieobserwowalne (niepochodzące z aktywnego rynku).

Techniki wyceny przyjęte do ustalenia wartości godziwej są stosowane w sposób ciągły. Zmiana techniki wyceny skutkująca przeniesieniem pomiędzy powyższymi metodami następuje, gdy:

- transfer z metody 1 do 2 ma miejsce, gdy dla instrumentów finansowych wycenianych według metody 1 na dany dzień bilansowy nie są dostępne kwotowania aktywnego rynku (a uprzednio były);
- transfer z metody 2 do 3 ma miejsce, gdy dla instrumentów finansowych wycenianych według metody 2 na dany dzień bilansowy uwzględniany w wycenie udział parametrów nie pochodzących z rynku stał się istotny (a uprzednio był nieistotny).

8.1. Instrumenty finansowe nie ujmowane w bilansie według wartości godziwej

Wszystkie modelowe oszacowania zawierają pewną dozę arbitralności i dlatego odzwierciedlają wyłącznie wartość instrumentów, dla których zostały stworzone. W tych warunkach prezentowane wartości różniące między wartościami godziwymi i bilansowymi nie mogą być rozumiane jako korekty wartości ekonomicznej Grupy. Wartość godziwa tych instrumentów jest wyznaczana wyłącznie w celu wypełnienia wymogów prezentacyjnych określonych przez MSSF 13.

Główne założenia i metody zastosowane do oszacowania wartości godziwej aktywów i pasywów Grupy są następujące:

Należności i zobowiązania wobec banków (umowa strukturyzowana)

Jest to transakcja, na którą składa się jednoczesne nabycie długoterminowej zero kuponowej obligacji oraz zaciągnięcie długoterminowej pożyczki stała procentowej od emitenta obligacji.

Wartość godziwa obu stron transakcji została oszacowana poprzez zdyskontowanie związanych z nią przepływów finansowych w terminie zapadalności/wymagalności przy zastosowaniu bieżącej stopy zero kuponowej oraz marży przeskalowanej w celu dostosowania do bieżącego poziomu stóp rynkowych.

Pozostałe należności i zobowiązania wobec banków

Wartość godziwa tych instrumentów finansowych została wyznaczona poprzez zdyskontowanie bieżącymi stopami przyszłych przepływów kapitałowych i odsetkowych przy założeniu ich wystąpienia w terminach kontraktowych.

Kredyty i pożyczki udzielone Klientom

Wartość godziwa instrumentów tego rodzaju bez określonego harmonogramu spłat, ze względu na ich krótkoterminowy charakter oraz stabilną w czasie politykę Grupy w odniesieniu do tego portfela, jest zbliżona do wartości bilansowej.

Dla zmiennie-procentowych produktów leasingowych wartość godziwą oszacowano poprzez skorygowanie wartości bilansowej o zdyskontowane przepływy wynikające z różnicy marż.

Wartość godziwa instrumentów o określonym terminie zapadalności została oszacowana poprzez zdyskontowanie związanych z nimi przepływów finansowych w terminach i na warunkach wynikających z umów przy zastosowaniu bieżących stóp zero kuponowych oraz marż na ryzyko kredytowe.

W przypadku kredytów mieszkaniowych, ze względu na ich długoterminowy charakter, do oszacowania przyszłych przepływów finansowych dodatkowo zostały uwzględnione: efekt wcześniejszej spłaty oraz ryzyko płynności w walutach obcych.

Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa tego rodzaju instrumentów bez terminu wymagalności lub o terminie wymagalności do 30 dni została uznana przez Grupę za zbliżoną do wartości bilansowej.

Wartość godziwa instrumentów o terminie wymagalności ponad 30 dni została wyznaczona poprzez zdyskontowanie bieżącymi stopami (włączając bieżące średnie marże wg głównych walut i przedziałów czasowych) przyszłych przepływów kapitałowych i odsetkowych (włączając pierwotne średnie marże wg głównych walut i przedziałów czasowych) w terminach kontraktowych.

Zobowiązania z tytułu emisji strukturyzowanych dłużnych papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji strukturyzowanych dłużnych papierów wartościowych - bankowe papiery wartościowe (BPW), wyceniane są do wartości godziwej zgodnie z opracowanym przez Bank modelem. W modelu tym obliczana jest cena obligacji zerokuponowej, która następnie powiększana jest o cenę opcji stanowiącej podstawę strategii wbudowanej w daną obligację strukturyzowaną.

Wartość godziwą dla pozostałych zobowiązań z tytułu emisji papierów dłużnych wyemitowanych przez Bank (obligacje (BKMO)) oszacowano na podstawie oczekiwanych przepływów pieniężnych przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych uwzględniając wysokość marży na ryzyko kredytowe. Bieżący poziom marż został wyznaczony na podstawie ostatnio zawartych transakcji o podobnym ryzyku kredytowym.

Zobowiązania podporządkowane i pożyczki średnioterminowe

Wartość godziwa tego rodzaju instrumentów finansowych została oszacowana na podstawie modelu stosowanego do wyznaczania wartości rynkowej obligacji o zmiennym oprocentowaniu przy bieżącym poziomie stóp rynkowych i historycznej marży na ryzyko kredytowe. Podobnie jak w przypadku portfela kredytowego Bank uwzględnia poziom marży pierwotnej jako składnika kosztu finansowania średnioterminowego pozyskanego w przeszłości w relacji do bieżącego poziomu marż dla podobnych instrumentów, o ile można je wiarygodnie określić. Ze względu na brak płynnego rynku pożyczek średnioterminowych jako punktu odniesienia dla ustalenia obecnego poziomu marż, przyjęto marżę historyczną.

Poniższa tabela przedstawia wyniki opisanych wyżej analiz na dzień 30 września 2015 roku (tys. zł):

AKTYWA

	Nota	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	9	2 772 346	2 778 100
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (*)	12	46 191 208	44 327 742

ZOBOWIĄZANIA

	Nota	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Zobowiązania wobec banków	16	1 952 739	1 958 821
Zobowiązania wobec klientów	17	51 188 116	51 194 133
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	18	1 621 710	1 634 121
Zobowiązania podporządkowane		639 516	633 363

(*) - Negatywny efekt wyceny portfela kredytowego do wartości godziwej jest w głównej mierze spowodowany wzrostem marż kredytowych. Stosowana przez Bank metodologia wyceny portfela kredytowego zakłada, że bieżące marże w najlepszy sposób odzwierciedlają istniejące warunki rynkowe i sytuację ekonomiczną. Analogiczna zasada jest szeroko stosowana do wyceny nie notowanych na aktywnych rynkach papierów dłużnych. W efekcie, paradoksalnie zawsze, kiedy Bank podnosi marże, spada wartość godziwa „starego” portfela kredytowego.

Modele zastosowane do wyznaczenia wartości godziwej instrumentów finansowych wymienionych w powyższej tabeli nieujmowanych według wartości godziwej w bilansie Grupy, wykorzystują techniki wyceny oparte na parametrach niepochodzących z rynku. W związku z tym, zaliczane są do trzeciej kategorii wyceny.

Poniższa tabela przedstawia dane wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku (tys. zł):

AKTYWA

	Nota	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	9	2 384 744	2 412 196
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	12	44 142 699	42 412 993

ZOBOWIĄZANIA

	Nota	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Zobowiązania wobec banków	16	2 037 269	2 067 403
Zobowiązania wobec klientów	17	47 591 244	47 599 483
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	18	1 739 461	1 752 825
Zobowiązania podporządkowane		639 739	633 950

8.2. Instrumenty finansowe ujmowane w bilansie według wartości godziwej

Poniższa tabela przedstawia wartości bilansowe instrumentów wycenianych do wartości godziwej usystematyzowane według zastosowanej techniki określania wartości godziwej:

Dane w tys. zł, stan na 30.09.2015

	nota	Kwotowania aktywnego ryнку	Techniki wyceny w oparciu o parametry pochodzące z rynku	Techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku
AKTYWA				
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	10			
- instrumenty pochodne			278 745	44 064
- papiery dłużne		677 717		
- akcje i udziały		506		
Instrumenty pochodne zabezpieczające	11		127 583	
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	13			
- papiery dłużne		6 544 352	5 599 766	88 776
- akcje, udziały i inne instrumenty finansowe		267		13 258
PASYWA				
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	10			
- instrumenty pochodne oraz zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych		104	286 975	41 852
Instrumenty pochodne zabezpieczające	11		2 204 614	

Dane w tys. zł, stan na 31.12.2014

	nota	Kwotowania aktywnego ryнку	Techniki wyceny w oparciu o parametry pochodzące z rynku	Techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku
AKTYWA				
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	10			
- instrumenty pochodne			381 159	74 785
- papiery dłużne		933 482		
- akcje i udziały		753		
Instrumenty pochodne zabezpieczające	11		18 999	
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	13			
- papiery dłużne		6 749 204	2 400 000	93 371
- akcje i udziały		320		6 642
PASYWA				
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	10			
- instrumenty pochodne oraz zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych		162 254	373 510	73 979
Instrumenty pochodne zabezpieczające	11		1 390 225	

Stosując kryterium techniki wyceny Grupa zaklasyfikowała do kategorii 3 następujące instrumenty finansowe:

- opcje na indeksy; transakcje opcyjne są wyceniane według wartości godziwej z zastosowaniem modeli do wyceny opcji, wycena modelowa uzupełniana jest o wpływ na wartość godziwą szacunkowego parametru ryzyka kredytowego;
- obligacje komunalne; wartość godziwą wylicza się na podstawie zdyskontowanych przepływów pieniężnych z uwzględnieniem parametru ryzyka kredytowego;
- akcje i udziały niekwotowane na aktywnym rynku; za wartość godziwą przyjmuje się wartość według kosztu nabycia pomniejszoną o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

W okresie sprawozdawczym Grupa nie dokonywała transferów instrumentów finansowych pomiędzy technikami wyceny do wartości godziwej.

Zmiany stanu wartości godziwych instrumentów wycenianych w oparciu o techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku w III kwartałach 2015 przedstawia poniższa tabela (w tys. zł):

	Opcje na indeksy	Opcje wbudowane w emitowane papiery dłużne i depozyty	Obligacje komunalne	Akcje i udziały
Stan na 1 stycznia 2015	68 745	(67 939)	93 371	6 642
Rozliczenie/sprzedaż/zakup	(22 269)	22 873	(4 016)	6 616
Zmiana wyceny ujęta w Rachunku zysków i strat (w tym: naliczenie odsetek)	(6 086)	6 888	(579)	0
Stan na 30 września 2015	40 390	(38 178)	88 776	13 258

Dla opcji na indeksy zawieranych na nieaktywnym rynku Grupa zawiera jednocześnie transakcje zamykające back-to-back na rynku międzybankowym, w rezultacie element szacowanego ryzyka kredytowego nie ma wpływu na wynik finansowy.

Oszacowany przez Grupę wpływ korekt z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta nie był znaczący z punktu widzenia poszczególnych transakcji pochodnych zawartych przez Bank. W konsekwencji, Bank nie uznaje wpływu nieobserwowalnych danych wejściowych użytych do wyceny transakcji pochodnych za znaczący i zgodnie z postanowieniami MSSF 13.73 nie klasyfikuje takich transakcji do 3 poziomu hierarchii wartości godziwej.

9. ZOBOWIĄZANIA I AKTYWA WARUNKOWE

Łączna wartość przedmiotu sporu spraw sądowych wg stanu na dzień 30 września 2015 r., w których spółki Grupy występowały w roli pozwanego lub powoda przed sądami, organami właściwymi dla postępowań arbitrażowych wynosiła 759,9 mln zł (z wyłączeniem opisanego niżej pozwu grupowego). Łączna wartość przedmiotu sporu spraw sądowych, w których spółki Grupy występowały w roli pozwanego wynosiła 398,1 mln zł, a łączna wartość przedmiotu sporu spraw sądowych, w których spółki Grupy występowały w roli powoda wynosiła 361,8 mln zł.

Poniżej zaprezentowano wartość przedmiotu sporu spraw toczących się przeciwko jednostkom Grupy w podziale ze względu na ryzyko wypływu środków z powodu przegrania sporu (z uwzględnieniem spraw toczonych z udziałem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) o wartości sporu 15,0 milionów zł, w których Grupa formalnie występuje w roli powoda, jednakże związane jest z nimi ryzyko wypływu środków).

Odrębną kategorię stanowią postępowania związane z działaniami Urzędu Kontroli Skarbowej, które zostały opisane w **Rozdziale 4., Nota (8)**.

Wartość przedmiotu sporu spraw sądowych, dla których:	w mln PLN
prawdopodobieństwo wypływu środków jest znikome	0,0
wypływ środków jest możliwy	403,0
prawdopodobny jest wypływ środków	10,1
RAZEM	413,1

Grupa ocenia, iż ryzyko wystąpienia negatywnych skutków finansowych w przypadku przegrania sporu jest według stanu na 30 września 2015 r. w pełni pokryte wartością utworzonych rezerw na sprawy sporne (zobacz też punkt 10.9 Pozostałe informacje dodatkowe i wydarzenia po dacie bilansu).

Na dzień 30 września 2015 r. wartość przedmiotu sporu spraw sądowych, dla których prawdopodobieństwo wypływu środków jest możliwe wynosiła 403,0 mln zł. W ocenie Grupy prawdopodobieństwo wygrania spraw zaliczanych do tej kategorii jest wysokie, dlatego Grupa nie tworzy rezerw na powyższe postępowania. W grupie tej najistotniejszą kategorię stanowią sprawy dotyczące terminowych operacji finansowych (sprawy opcyjne) o łącznej wartości przedmiotu sporu 340,3 mln zł.

W zakresie spraw opcyjnych Grupa w roli pozwanego występowała łącznie w 29 takich postępowaniach. Największa jednostkowa wartość sporu w tej grupie postępowań wynosiła 71,1 mln zł. Natomiast w grupie postępowań niezwiązanych z terminowymi operacjami finansowymi, w których Grupa była pozwany, największa jednostkowa wartość sporu wynosiła 24,6 mln zł.

W dniu 21 października 2014 r. Bankowi został doręczony pozew grupowy, w którym grupa kredytobiorców Banku reprezentowana przez Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Olsztynie dochodzi ustalenia, że Bank ponosi wobec nich odpowiedzialność z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia w związku z umowami o kredyt hipoteczny indeksowany do CHF. Zdaniem członków grupy, Bank miał nienależnie pobierać od nich zawyżone kwoty tytułem spłaty kredytów. Zgodnie z pozwem, zawyżenie tych kwot miało wynikać ze stosowania niedozwolonych postanowień umownych dotyczących indeksacji kredytów do CHF. Według pozwu liczba członków grupy wynosi ok. 2.300, a wartość przedmiotu sporu została określona na ok. 45,2 mln PLN. Bank nie uznaje roszczeń członków grupy. W dniu 31 grudnia 2014 r. Bank złożył odpowiedź na pozew. W dniu 4 marca 2015 r. nowi członkowie przystąpili do pozwu grupowego, a powód rozszerzył powództwo. Zgodnie z twierdzeniami powoda, po rozszerzeniu liczba członków grupy wynosi ok. 3.400 (łącznie z członkami grupy zgłoszonymi w pozwie), a wartość przedmiotu sporu została określona na ok. 81,5 mln PLN (uwzględniając wartość zgłoszoną w pozwie). W dniu 14 maja 2015 r. przed Sądem Okręgowym w Warszawie odbyła się rozprawa w przedmiocie dopuszczalności postępowania grupowego. Postanowieniem z dnia 28 maja 2015 roku Sąd Okręgowy w Warszawie odrzucił pozew grupowy stwierdzając, że sprawa nie podlega rozpoznaniu w postępowaniu grupowym. W dniu 3 lipca 2015 roku powód złożył zażalenie na to postanowienie, a Sąd Apelacyjny uwzględnił je odmawiając odrzucenia pozwu. Obecnie Bank oczekuje na wyznaczenie terminu kolejnej rozprawy.

POZYCJE POZABILANSOWE

w tysiącach zł	30.09.2015	31.12.2014
Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	7 217 909	7 889 947
Zobowiązania udzielone:	7 153 796	7 757 463
- finansowe	6 103 475	6 691 430
- gwarancyjne	1 050 321	1 066 033
Zobowiązania otrzymane:	64 112	132 484
- finansowe	0	60 459
- gwarancyjne	64 112	72 025

10. INFORMACJE DODATKOWE

10.1. Dane o aktywach, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań

Na dzień 30.09.2015 r. następujące aktywa Banku stanowiły zabezpieczenie zobowiązań (w tys. zł):

Lp.	Rodzaj aktywa	Portfel	Zabezpieczane zobowiązanie	Wartość nominalna aktywa	Wartość bilansowa aktywa
1.	Obligacje skarbowe WZ0118	dostępne do sprzedaży	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	130 000	129 923
2.	Obligacje skarbowe WZ0118	dostępne do sprzedaży	wstępny depozyt zabezpieczający transakcje na kontraktach terminowych na obligacje	500	500
3.	Obligacje skarbowe WZ0117	dostępne do sprzedaży	umowa pożyczki	609 000	610 529
4.	Obligacje skarbowe WZ0118	dostępne do sprzedaży	zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	200 000	199 882
5.	Obligacje skarbowe WZ0117	dostępne do sprzedaży	zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	89 000	89 223
6.	Środki pieniężne		wpłata na Fundusz Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Terminowych	100	100
7.	Środki pieniężne		wpłata na Fundusz Zabezpieczający OTC - KDPW_CCP	4 405	4 405
8.	Depozyty złożone	lokaty w bankach	rozliczenie z tytułu zawartych transakcji	2 071 068	2 071 068
Razem				3 104 073	3 105 630

Na dzień 31.12.2014 r. następujące aktywa Banku stanowiły zabezpieczenie zobowiązań (w tys. zł):

Lp.	Rodzaj aktywa	Portfel	Zabezpieczane zobowiązanie	Wartość nominalna aktywa	Wartość bilansowa aktywa
1.	Obligacje skarbowe WZ0118	dostępne do sprzedaży	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	130 000	131 209
2.	Obligacje skarbowe WZ0118	dostępne do sprzedaży	wstępny depozyt zabezpieczający transakcje na kontraktach terminowych na obligacje	500	505
3.	Obligacje skarbowe WZ0117	dostępne do sprzedaży	umowa pożyczki	589 000	589 683
4.	Obligacje skarbowe WZ0118	dostępne do sprzedaży	zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	200 000	201 860
5.	Obligacje skarbowe WZ0117	dostępne do sprzedaży	zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	74 000	74 858
6.	Środki pieniężne		wpłata na Fundusz Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Terminowych	100	100
7.	Depozyty złożone	lokaty w bankach	rozliczenie z tytułu zawartych transakcji	1 501 094	1 501 094
Razem				2 494 694	2 499 309

10.2. Dywidenda za rok 2014

W następstwie otrzymania przez Bank, zalecenia Komisji Nadzoru Finansowego odnośnie zatrzymania całego zysku netto wypracowanego w 2014 roku, do czasu ustalenia przez organ nadzoru wysokości ewentualnego dodatkowego wymogu kapitałowego dla Banku, Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku dokonało podziału zysku wypracowanego w 2014 roku w taki sposób, że zysk ten został zatrzymany w Banku poprzez przeznaczenie go w całości na kapitał rezerwowy.

10.3. Zysk na akcję

Zysk na jedną akcję za III kwartały roku 2015 (oraz rozwodniony zysk na akcję), wyliczony na bazie skonsolidowanej wynosi 0,41 zł.

10.4. Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZA jednostki dominującej Grupy - Banku Millennium S.A.

Informacje na temat akcjonariuszy: Banco Comercial Portugues S.A. i AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny BZ WBK, zawarte w poniższej tabeli, podane zostały na podstawie danych zebranych w związku z rejestracją akcjonariuszy uprawnionych do wzięcia udziału w Walnym Zgromadzeniu Banku w dniu 21 maja 2015 r.

Natomiast, w zakresie dotyczącym ING Otwarty Fundusz Emerytalny, liczba akcji i ich udział w kapitale zakładowym Banku zostały obliczone na podstawie Rocznej struktury aktywów ING OFE według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. (ogłoszonej na stronie internetowej: www.ingofe.pl). Dla dokonania wymienionych kalkulacji założono średnią cenę akcji Banku w tym dniu w wysokości 8,25 zł.

W marcu 2015 Banco Comercial Portugues S.A. dokonał transakcji sprzedaży 15,41% akcji Banku Millennium w trybie przyspieszonego budowania księgi popytu.

Dane na dzień przekazania raportu Grupy za III kwartał roku 2015

Akcjonariusz	Ilość akcji	% udział w kapitale zakładowym	Ilość głosów	% udział w głosach na WZA
Banco Comercial Portugues S.A.	607 771 505	50,10	607 771 505	50,10
ING Otwarty Fundusz Emerytalny	95 521 053	7,87	95 521 053	7,87
AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny BZ WBK	72 994 101	6,02	72 994 101	6,02

Skład akcjonariatu Banku - zgodnie z treścią raportu Grupy za rok 2014

Akcjonariusz	Ilość akcji	% udział w kapitale zakładowym	Ilość głosów	% udział w głosach na WZA
Banco Comercial Portugues S.A.	794 751 136	65,51	794 751 136	65,51
ING Otwarty Fundusz Emerytalny	95 521 053	7,87	95 521 053	7,87

10.5. Informacje o udzieleniu przez Grupę poręczeń kredytu lub gwarancji

W III kwartale 2015 r. Grupa nie udzieliła żadnemu z Klientów gwarancji lub poręczeń, w wyniku czego łączna wartość zaangażowania Grupy z tego tytułu wobec Klienta na dzień 30 września 2015 r. przekraczałyby 10% wartości kapitałów własnych Grupy na dzień bilansowy.

10.6. Sezonowość i cykliczność działań

W działalności Grupy nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

10.7. Opis czynników i zdarzeń o charakterze nietypowym

W działalności Grupy w III kwartałach 2015 (oraz w porównywalnym okresie, czyli III kwartałach 2014) nie wystąpiły istotne zdarzenia o charakterze nietypowym.

10.8. Proponowane regulacje dotyczące kredytów walutowych

- Deklarowane obecnie inicjatywy w zakresie przewalutowania hipotecznych kredytów walutowych, jeżeli zostaną wdrożone i staną się obowiązkowe do wykonania przez banki, mogłyby znacznie obniżyć rentowność Banku oraz jego pozycję kapitałową.
- Spodziewane nałożenie przez KNF podwyższonych wymogów kapitałowych w związku z portfelami kredytów hipotecznych w CHF może wpłynąć na wskaźniki kapitałowe Banku i/lub na możliwość wypłaty dywidendy w przyszłości. Niemniej jednak należy podkreślić, że po decyzji Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Banku o przeznaczeniu całości zysku netto za rok 2014 na kapitał własny, wskaźniki kapitałowe Banku urosły do wysokich poziomów.

10.9. Pozostałe informacje dodatkowe i wydarzenia po dacie bilansu

Na dzień 30.09.2015 r. Grupa nie posiada istotnych zobowiązań z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych, a w okresie objętym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem Grupa nie dokonywała:

- istotnych odpisów aktualizujących wartość zapasów,
- istotnych transakcji nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych,
- korekty błędów poprzednich okresów,
- istotnych zmian sposobu ustalania wartości godziwej dla instrumentów finansowych wycenianych wg tej wartości,
- zmiany klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania,
- zmiany sposobu ustalania wartości szacunkowych, które wywierałyby istotny wpływ na bieżący okres śródroczny.

W dniu 6.10.2015 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał wyrok w sprawie dotyczącej interchange, na mocy którego przywrócił wysokość kar nałożonych na banki decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 29.12.2006 r. Banki biorące udział w postępowaniu mają obowiązek zapłaty kar w terminie do 20.10.2015 r. Wyrok Sądu Apelacyjnego jest prawomocny. Banki złożyły wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku. Termin sporządzenia przez sąd uzasadnienia wyroku może wynieść kilka tygodni. W terminie 2 miesiące od dnia otrzymania z sądu uzasadnienia wyroku, banki będą miały prawo wnieść do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną. Przedmiotową karę w wysokości 12,2 miliona złotych Bank rozpozna w sprawozdaniu finansowym za IV kwartał 2015.

Pomiędzy datą, na którą sporządzono niniejszy raport a datą jego publikacji, nie wystąpiły inne zdarzenia mogące wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe Grupy.

II. SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE BANKU MILLENNIUM S.A. ZA OKRES 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 WRZEŚNIA 2015 R.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp i Zasady rachunkowości	58
2. Jednostkowe dane finansowe (Bank)	59
3. Informacje uzupełniające do jednostkowych danych finansowych	66
4. Zestawienie transakcji z podmiotami powiązаныmi	69
5. Wartość godziwa	72
5.1. Instrumenty finansowe nie ujmowane w bilansie według wartości godziwej	72
5.2. Instrumenty finansowe ujmowane w bilansie według wartości godziwej	73
6. Informacje dodatkowe	74
6.1. Emisje, wykup lub spłaty instrumentów dłużnych lub kapitałowych	74
6.2. Zobowiązania pozabilansowe	74

1. WSTĘP I ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Niniejsze skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku Millennium S.A. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) MSR 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” przyjętym do stosowania w Unii Europejskiej, dodatkowo uwzględniono stanowisko Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 12 lutego 2015 r. oraz opinię Ministerstwa Finansów przedstawioną w liście z dnia 11 lutego 2015 r. w zakresie ujmowania kosztów opłat wnoszonych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe nie zawiera wszystkich informacji, które są prezentowane w pełnym sprawozdaniu finansowym, w związku z powyższym niniejsze skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie z jednostkowym sprawozdaniem finansowym Banku Millennium S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2014 r.

Przyjęte w niniejszym sprawozdaniu zasady rachunkowości są zgodne z zasadami stosowanymi przy opracowaniu sprawozdania finansowego Banku Millennium S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku, z uwzględnieniem szczególnych wymogów MSR 34.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2009 r., nr 33, poz. 259, z późn. zm.) Bank jest zobowiązany do opublikowania danych finansowych za okres dziewięciu miesięcy kończący się 30 września 2015 r.

Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało:

- sporządzone w oparciu o założenie kontynuowania przez Bank działalności gospodarczej w nie zmniejszonym istotnie zakresie, w okresie nie krótszym niż rok od dnia bilansowego,
- przygotowane w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

Poza jednostkowymi danymi finansowymi w skróconym śródrocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym dodatkowo zaprezentowano te informacje i dane, które są istotne dla właściwej oceny sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego Banku, a które nie zostały zamieszczone w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres dziewięciu miesięcy zakończony 30 września 2015 roku. Pozostałe informacje i objaśnienia przedstawione w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres dziewięciu miesięcy zakończony 30 września 2015 roku zawierają wszystkie istotne informacje stanowiące jednocześnie dane objaśniające do sprawozdania Banku.

Niniejsze skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 22 października 2015 r.

2. JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE (BANK)

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

w tysiącach zł	1.01.2015 - 30.09.2015	1.07.2015 - 30.09.2015	1.01.2014 - 30.09.2014	1.07.2014 - 30.09.2014
Przychody z tytułu odsetek	1 668 660	562 108	1 884 511	648 192
Koszty z tytułu odsetek	(722 634)	(238 143)	(858 461)	(299 974)
Wynik z tytułu odsetek	946 026	323 965	1 026 050	348 218
Przychody z tytułu prowizji	473 725	157 802	484 140	156 385
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(52 874)	(18 466)	(46 169)	(15 867)
Wynik z tytułu prowizji	420 851	139 336	437 971	140 518
Przychody z tytułu dywidend	34 049	873	28 605	0
Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych	39 137	12 642	14 905	14
Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	125 418	35 892	131 497	49 400
Pozostałe przychody operacyjne	37 455	5 353	17 117	5 355
Przychody operacyjne	1 602 936	518 061	1 656 145	543 505
Koszty działania	(734 288)	(240 290)	(751 850)	(251 020)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	(184 991)	(67 662)	(188 162)	(58 227)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	(616)	(616)	(345)	7
Amortyzacja	(34 759)	(11 922)	(38 588)	(12 652)
Pozostałe koszty operacyjne	(50 808)	(11 304)	(68 853)	(17 541)
Koszty operacyjne	(1 005 462)	(331 794)	(1 047 798)	(339 433)
Wynik na działalności operacyjnej	597 474	186 267	608 347	204 072
Wynik finansowy przed opodatkowaniem	597 474	186 267	608 347	204 072
Podatek dochodowy	(116 255)	(36 053)	(134 819)	(46 150)
Wynik finansowy po opodatkowaniu	481 219	150 214	473 528	157 922
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	0,40	0,12	0,39	0,13

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

w tysiącach zł	1.01.2015 - 30.09.2015	1.07.2015 - 30.09.2015	1.01.2014 - 30.09.2014	1.07.2014 - 30.09.2014
Wynik finansowy po opodatkowaniu	481 219	150 214	473 528	157 922
Inne składniki całkowitych dochodów, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty	(138 554)	(52 150)	82 130	59 092
Efekt wyceny papierów dłużnych z portfela "dostępne do sprzedaży"	(46 383)	5 699	64 497	42 170
Rachunkowość zabezpieczeń	(92 171)	(57 849)	17 633	16 922
Inne składniki całkowitych dochodów, które nie będą przeklasyfikowane na zyski lub straty	0	0	0	0
Zyski (straty) aktuarialne	0	0	0	0
Inne składniki całkowitych dochodów przed opodatkowaniem, razem	(138 554)	(52 150)	82 130	59 092
Podatek dochodowy dotyczący składników całkowitych dochodów, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty	26 325	9 909	(15 605)	(11 227)
Podatek dochodowy dotyczący składników całkowitych dochodów, które nie będą przeklasyfikowane na zyski lub straty	0	0	0	0
Inne składniki całkowitych dochodów po opodatkowaniu	(112 229)	(42 242)	66 525	47 865
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy	368 990	107 973	540 053	205 787

BILANS

AKTYWA

w tysiącach zł	30.09.2015	31.12.2014
Kasa, środki w banku centralnym	1 709 391	2 612 015
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	2 772 346	2 384 744
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu) oraz korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	1 032 005	1 419 234
Instrumenty pochodne zabezpieczające	127 583	18 999
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	45 756 344	43 634 324
Inwestycyjne aktywa finansowe	12 246 153	9 249 216
- dostępne do sprzedaży	12 246 153	9 249 216
- utrzymywane do terminu zapadalności	0	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	226 367	227 752
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu (kredyty i pożyczki)	44 762	155 642
Rzeczowe aktywa trwałe	139 017	147 629
Wartości niematerialne	45 422	48 110
Aktywa trwałe do zbycia	0	0
Należność od Urzędu Skarbowego z tytułu podatku bieżącego	60 215	63 871
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	153 998	124 957
Pozostałe aktywa	499 463	397 557
Aktywa razem	64 813 066	60 484 050

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY

w tysiącach zł	30.09.2015	31.12.2014
ZOBOWIĄZANIA		
Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	1 952 739	1 986 125
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu) oraz korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	355 143	629 870
Instrumenty pochodne zabezpieczające	2 204 614	1 390 225
Zobowiązania wobec klientów	51 345 027	47 807 862
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	12 036	66 774
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 622 955	1 740 633
Rezerwy	69 183	95 023
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy	0	0
Bieżące zobowiązania podatkowe	16 089	5 976
Pozostałe zobowiązania	880 064	775 114
Zobowiązania podporządkowane	639 516	639 739
Zobowiązania razem	59 097 366	55 137 341
KAPITAŁ WŁASNY		
Kapitał zakładowy	1 213 117	1 213 117
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	1 147 241	1 147 241
Kapitał z aktualizacji wyceny	(225 391)	(113 163)
Zyski zatrzymane	3 580 733	3 099 514
Kapitał własny razem	5 715 700	5 346 709
Zobowiązania i kapitał własny razem	64 813 066	60 484 050
Wartość księgową	5 715 700	5 346 709
Liczba akcji	1 213 116 777	1 213 116 777
Wartość księgową na jedną akcję (w zł)	4,71	4,41

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

01.01.2015 - 30.09.2015, w tysiącach zł	Razem kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	
					wynik niepodzielony	pozostałe kapitały
Kapitał własny na początek okresu	5 346 709	1 213 117	1 147 241	(113 163)	619 511	2 480 003
Całkowite dochody za III kwartały 2015 (netto)	368 991	0	0	(112 228)	481 219	0
wynik finansowy	481 219	0	0	0	481 219	0
wycena papierów dłużnych z portfela "dostępne do sprzedaży"	(37 570)	0	0	(37 570)	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	(74 658)	0	0	(74 658)	0	0
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	(619 511)	619 511
Kapitał własny na koniec okresu	5 715 700	1 213 117	1 147 241	(225 391)	481 219	3 099 514

01.01.2014 - 31.12.2014, w tysiącach zł	Razem kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	
					wynik niepodzielony	pozostałe kapitały
Kapitał własny na początek okresu	4 975 796	1 213 117	1 147 241	(131 451)	496 775	2 250 114
Całkowite dochody za rok 2014 (netto)	637 799	0	0	18 288	619 511	0
wynik finansowy	619 511	0	0	0	619 511	0
wycena papierów dłużnych z portfela "dostępne do sprzedaży"	56 288	0	0	56 288	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	(35 859)	0	0	(35 859)	0	0
zyski straty aktuarialne	(2 141)	0	0	(2 141)	0	0
Wypłata dywidendy	(266 886)	0	0	0	(266 886)	0
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	(229 889)	229 889
Kapitał własny na koniec okresu	5 346 709	1 213 117	1 147 241	(113 163)	619 511	2 480 003

01.01.2014 - 30.09.2014, w tysiącach zł	Razem kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	
					wynik niepodzielony	pozostałe kapitały
Kapitał własny na początek okresu	4 975 796	1 213 117	1 147 241	(131 451)	496 775	2 250 114
Całkowite dochody za III kwartały 2014 (netto)	540 053	0	0	66 525	473 528	0
wynik finansowy	473 528	0	0	0	473 528	0
wycena papierów dłużnych z portfela "dostępne do sprzedaży"	52 243	0	0	52 243	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	14 283	0	0	14 283	0	0
Wypłata dywidendy	(266 886)	0	0	0	(266 886)	0
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	(229 889)	229 889
Kapitał własny na koniec okresu	5 248 963	1 213 117	1 147 241	(64 926)	473 528	2 480 003

A. PRZEPLYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

w tysiącach zł	1.01.2015 - 30.09.2015	1.01.2014 - 30.09.2014
Zysk (strata) po opodatkowaniu	481 219	473 528
Korekty razem:	1 424 356	(743 310)
Zysk/ strata z akcji (udziałów) w podmiotach podporządkowanych	0	0
Amortyzacja	34 759	38 588
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	2 535	10 483
Przychody z tytułu dywidend	(34 049)	(28 605)
Rezerwy	(25 840)	30 803
Wynik na sprzedaży i likwidacji składników działalności inwestycyjnej	(37 848)	(15 949)
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	187 006	(366 308)
Zmiana stanu lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom	(611 729)	(237 274)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(2 127 168)	(2 294 534)
Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu (kredyty i pożyczki)	110 880	(139 769)
Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	539 662	272 177
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	(105 239)	(305 999)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	3 537 165	2 077 987
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(54 738)	204 521
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(16 887)	(12 077)
Zmiana stanu rozrachunków z tytułu podatku dochodowego	119 607	134 660
Podatek dochodowy zapłacony	(104 898)	(142 637)
Zmiana stanu pozostałych aktywów i pasywów	472	18 341
Pozostałe pozycje	10 666	12 282
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 905 575	(269 782)

B. PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

w tysiącach zł	1.01.2015 - 30.09.2015	1.01.2014 - 30.09.2014
Wpływy z działalności inwestycyjnej	263 314	105 099
Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	1 477	6 494
Zbycie akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych	0	0
Zbycie aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych	227 788	0
Pozostałe wpływy inwestycyjne	34 049	98 605
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	(26 334)	(304 918)
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	(26 334)	(29 988)
Nabycie akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych	0	0
Nabycie aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych	0	(274 930)
Pozostałe wydatki inwestycyjne	0	0
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	236 980	(199 819)

C. PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ

w tysiącach zł	1.01.2015 - 30.09.2015	1.01.2014 - 30.09.2014
Wpływy z działalności finansowej	1 040 912	1 689 137
Zaciągnięcie kredytów długoterminowych	108 488	211 328
Emisja dłużnych papierów wartościowych	932 424	1 477 809
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0
Wpływy z emisji akcji własnych oraz dopłat do kapitału	0	0
Pozostałe wpływy finansowe	0	0
Wydatki z tytułu działalności finansowej	(1 082 864)	(793 432)
Splata kredytów długoterminowych	(36 096)	(93 070)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(1 033 215)	(417 175)
Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0
Wydatki z tytułu kosztów emisji	0	0
Umorzenie akcji	0	0
Płatności dywidend i innych wypłat na rzecz właścicieli	0	(266 886)
Pozostałe wydatki finansowe	(13 553)	(16 301)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(41 952)	895 705

D. ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NETTO (A + B + C)	2 100 603	426 104
E. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	5 398 236	6 752 540
F. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO (D+E)	7 498 839	7 178 644

3. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWYCH DANYCH FINANSOWYCH

Na dzień 30.09.2015 r. Bank nie posiada istotnych zobowiązań z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych, a w okresie objętym skróconym sprawozdaniem Bank nie dokonywał:

- istotnych odpisów aktualizujących wartość zapasów,
- istotnych transakcji nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych,
- korekty błędów poprzednich okresów,
- istotnych zmian sposobu ustalania wartości godziwej dla instrumentów finansowych wycenianych wg tej wartości,
- zmiany klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania,
- zmiany sposobu ustalania wartości szacunkowych, które wywierałyby istotny wpływ na bieżący okres śródroczny.

Proponowane regulacje dotyczące kredytów walutowych

- Deklarowane obecnie inicjatywy w zakresie przewalutowania hipotecznych kredytów walutowych, jeżeli zostaną wdrożone i staną się obowiązkowe do wykonania przez banki, mogłyby znacznie obniżyć rentowność Banku oraz jego pozycję kapitałową.
- Spodziewane nałożenie przez KNF podwyższonych wymogów kapitałowych w związku z portfelami kredytów hipotecznych w CHF może wpłynąć na wskaźniki kapitałowe Banku i/lub na możliwość wypłaty dywidendy w przyszłości. Niemniej jednak należy podkreślić, że po decyzji Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Banku o przeznaczeniu całości zysku netto za rok 2014 na kapitał własny, wskaźniki kapitałowe Banku urosły do wysokich poziomów.

W dniu 6.10.2015 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał wyrok w sprawie dotyczącej interchange, na mocy którego przywrócił wysokość kar nałożonych na banki decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 29.12.2006 r. Banki biorące udział w postępowaniu mają obowiązek zapłaty kar w terminie do 20.10.2015 r. Wyrok Sądu Apelacyjnego jest prawomocny. Banki złożyły wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku. Termin sporządzenia przez sąd uzasadnienia wyroku może wynieść kilka tygodni. W terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania z sądu uzasadnienia wyroku, banki będą miały prawo wnieść do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną. Przedmiotową karę w wysokości 12,2 miliona złotych Bank rozpozna w sprawozdaniu finansowym za IV kwartał 2015.

Pomiędzy datą, na którą sporządzono niniejszy raport a datą jego publikacji, nie wystąpiły inne zdarzenia mogące wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe Banku. W działalności Banku nie wystąpiły w III kwartałach 2015 (oraz w porównywalnym okresie, czyli III kwartałach 2014) istotne zdarzenia o charakterze nietypowym oraz nie występują w niej istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	01.01.2015 - 30.09.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Stan na początek okresu	1 225 637	1 190 184
Zmiana w wartości rezerw:	78 282	35 453
Odpisy dokonane w okresie	460 249	490 885
Wartości spisane w ciężar odpisów	(32 756)	(173 424)
Odwrócenie odpisów w okresie	(239 496)	(226 550)
Zmniejszenie odpisów w związku ze sprzedażą wierzytelności	(118 773)	(63 902)
Zmiana z tytułu różnic kursowych	8 827	7 663
Inne	231	781
Stan na koniec okresu	1 303 919	1 225 637

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości wybranych składników aktywów

Odpisy aktualizujące:	inwestycyjne papiery wartościowe	inwestycje w jednostki podporządkowane	rzeczowe aktywa trwałe	wartości niematerialne	inne aktywa
Stan na 01.01.2015	29	4 839	19 498	0	4 551
- Utworzenie odpisów	33	1 385	0	0	1 002
- Odwrócenie odpisów	(6)	0	0	0	(386)
- Wykorzystanie	0	0	0	0	(319)
- Inne zmiany	0	0	(1 763)	0	0
Stan na 30.09.2015	56	6 224	17 735	0	4 848

Odpisy aktualizujące:	inwestycyjne papiery wartościowe	inwestycje w jednostki podporządkowane	rzeczowe aktywa trwałe	wartości niematerialne	inne aktywa
Stan na 01.01.2014	16 605	4 593	19 548	0	17 572
- Utworzenie odpisów	27	246	0	0	835
- Odwrócenie odpisów	(65)	0	0	0	(410)
- Wykorzystanie	0	0	0	0	(13 446)
- Sprzedaż aktywów	(16 538)	0	(1 850)	0	0
- Inne zmiany	0	0	1 800	0	0
Stan na 31.12.2014	29	4 839	19 498	0	4 551

Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych

	01.01.2015 - 30.09.2015	01.01.2014 - 30.09.2014
Z tytułu odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(190 088)	(195 222)
- Utworzenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(460 278)	(410 377)
- Odwrócenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	239 507	204 988
- Kwoty odzyskane z tytułu kredytów uprzednio spisanych w ciężar rezerw	1 339	2 238
- Wynik ze sprzedaży wierzytelności	29 344	7 929
Z tytułu odpisów dla inwestycyjnych papierów wartościowych	(27)	27
- Utworzenie odpisów dla inwestycyjnych papierów wartościowych	(27)	(27)
- Odwrócenie odpisów dla inwestycyjnych papierów wartościowych	0	54
Z tytułu odpisów dla inwestycji w jednostki podporządkowane	(1 385)	0
- Utworzenie odpisów dla inwestycji w jednostki podporządkowane	(1 385)	0
- Odwrócenie odpisów dla inwestycji w jednostki podporządkowane	0	0
Z tytułu odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	6 509	7 033
- Utworzenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	(4 994)	(20 681)
- Odwrócenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	11 503	27 714
Razem:	(184 991)	(188 162)

Utworzenie, zwiększenie, wykorzystanie i rozwiązanie rezerw

	01.01.2015 - 30.06.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe		
Stan na początek okresu	27 692	33 738
Utworzenie rezerw	4 994	21 795
Rozwiązanie rezerw	(11 503)	(27 844)
Różnice kursowe	(3)	3
Stan na koniec okresu	21 180	27 692
Rezerwy na roszczenia sporne		
Stan na początek okresu	67 331	29 327
Utworzenie rezerw	23 119	39 738
Rozwiązanie rezerw	(7 183)	(1 398)
Wykorzystanie rezerw w ciągu okresu	(35 264)	(336)
Stan na koniec okresu	48 003	67 331
Razem:	69 183	95 023

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	30.09.2015		31.12.2014			
	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	Aktywo z tytułu odroczonego podatku		Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	4 867	0	4 867	5 121	0	5 121
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	474 092	(494 281)	(20 189)	307 393	(307 690)	(297)
Niezrealizowane należności/ zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	23 948	(33 764)	(9 816)	44 652	(52 463)	(7 811)
Odsetki do zapłacenja/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	31 473	(112 040)	(80 567)	34 764	(90 914)	(56 150)
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	0	(24 602)	(24 602)	0	(26 733)	(26 733)
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	87 819	(57)	87 762	61 388	(102)	61 286
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	111 877	0	111 877	93 050	0	93 050
Świadczenia pracownicze	13 724	0	13 724	14 931	0	14 931
Rezerwy na koszty	16 830	0	16 830	14 510	0	14 510
Wycena aktywów inwestycyjnych oraz wyceny z rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych oraz zyski/straty aktuarialne odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny	56 906	(4 036)	52 870	39 393	(12 849)	26 544
Pozostałe	2 865	(1 623)	1 242	2 582	(2 076)	506
Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	824 401	(670 403)	153 998	617 784	(492 827)	124 957

4. ZESTAWIENIE TRANSAKcji Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Wszelkie transakcje dokonane z podmiotami Grupy w okresie 1.01-30.09.2015 wynikały z bieżącej działalności. Poniżej przedstawione zostały najistotniejsze kwoty transakcji wewnątrzgrupowych zawartych z następującymi podmiotami:

- MILLENNIUM LEASING Sp. z o.o.,
- MILLENNIUM DOM MAKLERSKI S.A.,
- MILLENNIUM TFI S.A.,
- MB FINANCE AB,
- MILLENNIUM SERVICE Sp. z o.o.,
- MILLENNIUM TELECOMMUNICATION SERVICES,
- TBM Sp. z o.o.

oraz kwoty transakcji z grupą podmiotu dominującego w stosunku do Banku - Banco Comercial Portugues (transakcje te wynikają w głównej mierze z działalności o charakterze bankowym).

Poza transakcjami opisanymi w niniejszym rozdziale, we wskazanym okresie ani Bank Millennium S.A., ani jednostki zależne Banku Millennium S.A. nie dokonały innych transakcji z podmiotami powiązanymi, które pojedynczo lub łącznie były istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż warunki rynkowe.

Aktywa i pasywa z tytułu transakcji z podmiotami powiązanymi (tys. zł) wg stanu na 30.09.2015

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym	Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego
AKTYWA			
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom - rachunki i depozyty	0	2 208	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	3 924 624	0	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	224 990	0	0
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	701	0	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	0	0
Pozostałe aktywa	186 773	0	0
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec banków	0	78 460	116 305
Zobowiązania wobec klientów	252 327	0	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	12 036	0	0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 245	0	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	0	0
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	0	0	0
Zobowiązania podporządkowane	639 516	0	0
Pozostałe zobowiązania	86 575	0	214
- w tym zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	70 412	0	0

Aktywa i pasywa z tytułu transakcji z podmiotami powiązаныmi (tys. zł) wg stanu na 31.12.2014

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym	Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego
AKTYWA			
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom - rachunki i depozyty	0	28 705	10 699
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	3 466 329	0	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	224 991	0	0
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	2 717	0	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	0	0
Pozostałe aktywa	243 035	0	0
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec banków	0	72 327	147 859
Zobowiązania wobec klientów	353 047	0	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	7 009	0	0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 172	0	0
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	80	0	0
Zobowiązania podporządkowane	639 739	0	0
Pozostałe zobowiązania	84 840	0	272
- w tym zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	71 164	0	0

Przychody i koszty z tytułu transakcji z podmiotami powiązаныmi (tys. zł) za okres 1.01-30.09.2015

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym	Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego
PRZYCHODY Z TYTUŁU:			
Odsetek	56 954	18	0
Prowizji	41 661	165	0
Instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej	605	0	0
Dywidend	31 799	0	0
Pozostałe operacyjne netto	2 163	0	72
KOSZTY Z TYTUŁU:			
Odsetek	12 835	622	(123)
Prowizji	37	0	0
Instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej	0	8	0
Pozostałe operacyjne netto	0	94	0
Działania	70 196	0	996

Przychody i koszty z tytułu transakcji z podmiotami powiązanymi (tys. zł) za okres 1.01-30.09.2014

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym	Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego
PRZYCHODY Z TYTUŁU:			
Odsetek	62 434	10 060	0
Prowizji	41 649	192	0
Instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej	283	0	0
Dywidend	26 763	0	0
Pozostałe operacyjne netto	529	0	168
KOSZTY Z TYTUŁU:			
Odsetek	15 062	2 005	140
Prowizji	42	174	0
Instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej	0	153	3
Działania	71 663	0	2 497

Transakcje pozabilansowe z podmiotami powiązanymi (tys. zł) wg stanu na 30.09.2015

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym	Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego
Zobowiązania warunkowe	38 084	102 174	0
- udzielone	36 051	100 345	0
- otrzymane	2 033	1 829	0
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	139 152	0	0

Transakcje pozabilansowe z podmiotami powiązanymi (tys. zł) wg stanu na 31.12.2014

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym	Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego
Zobowiązania warunkowe	40 627	103 952	0
- udzielone	38 812	100 345	0
- otrzymane	1 815	3 607	0
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	77 867	0	0

5. WARTOŚĆ GODZIWA

Metodologia stosowana w Banku do wyceny aktywów i zobowiązań według wartości godziwej została szczegółowo opisana w Rozdziale 8. Skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2015 r.

Poniższe tabele przedstawiają dane liczbowe dla Banku Millennium S.A.

5.1. Instrumenty finansowe nie ujmowane w bilansie według wartości godziwej

AKTYWA

30.09.2015	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	2 772 346	2 778 100
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (*)	45 756 344	43 885 059

ZOBOWIĄZANIA

30.09.2015	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Zobowiązania wobec banków	1 952 739	1 958 821
Zobowiązania wobec klientów	51 345 027	51 351 044
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 622 955	1 635 366
Zobowiązania podporządkowane	639 516	633 363

* Negatywny efekt wyceny portfela kredytowego do wartości godziwej jest w głównej mierze spowodowany wzrostem marż kredytowych. Stosowana przez Bank metodologia wyceny portfela kredytowego zakłada, że bieżące marże w najlepszy sposób odzwierciedlają istniejące warunki rynkowe i sytuację ekonomiczną. Analogiczna zasada jest szeroko stosowana do wyceny nie notowanych na aktywnych rynkach papierów dłużnych. W efekcie, paradoksalnie zawsze, kiedy Bank podnosi marże, spada wartość godziwa „starego” portfela kredytowego.

AKTYWA

31.12.2014	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	2 384 744	2 412 196
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	43 634 324	41 901 648

ZOBOWIĄZANIA

31.12.2014	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Zobowiązania wobec banków	1 986 125	2 016 187
Zobowiązania wobec klientów	47 807 862	47 816 101
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 740 633	1 753 997
Zobowiązania podporządkowane	639 739	633 950

5.2. Instrumenty finansowe ujmowane w bilansie według wartości godziwej

Poniższa tabela przedstawia wartości bilansowe instrumentów wycenianych do wartości godziwej usystematyzowane według zastosowanej techniki określania wartości godziwej:

Dane w tys. zł, stan na 30.09.2015

	Kwotowania aktywnego rynku	Techniki wyceny w oparciu o parametry pochodzące z rynku	Techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku
AKTYWA			
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)			
- instrumenty pochodne		279 438	44 064
- papiery dłużne	677 717		
Instrumenty pochodne zabezpieczające		127 583	
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży			
- papiery dłużne	6 544 352	5 599 766	88 776
- akcje, udziały i inne instrumenty finansowe			13 258
PASYWA			
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)			
- instrumenty pochodne oraz zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	104	286 975	41 852
Instrumenty pochodne zabezpieczające		2 204 614	

Dane w tys. zł, stan na 31.12.2014

	Kwotowania aktywnego rynku	Techniki wyceny w oparciu o parametry pochodzące z rynku	Techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku
AKTYWA			
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)			
- instrumenty pochodne		383 870	74 785
- papiery dłużne	933 482		
Instrumenty pochodne zabezpieczające		18 999	
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży			
- papiery dłużne	6 749 204	2 400 000	93 371
- akcje i udziały			6 642
PASYWA			
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)			
- instrumenty pochodne oraz zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	162 254	373 591	73 979
Instrumenty pochodne zabezpieczające		1 390 225	

Zmiany stanu wartości godziwych instrumentów wycenianych w oparciu o techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku w okresie III kwartałów 2015 przedstawia poniższa tabela (w tys. zł):

	Opcje na indeksy	Opcje wbudowane w emitowane papiery dłużne i depozyty	Obligacje komunalne	Akcje i udziały
Stan na 1 stycznia 2015	68 745	(67 939)	93 371	6 642
Rozliczenie/sprzedaż/zakup	(22 269)	22 873	(4 016)	6 616
Zmiana wyceny ujęta w Rachunku zysków i strat (w tym: naliczenie odsetek)	(6 086)	6 888	(579)	0
Stan na 30 września 2015	40 390	(38 178)	88 776	13 258

6. INFORMACJE DODATKOWE

6.1. Emisje, wykup lub spłaty instrumentów dłużnych lub kapitałowych

W trakcie 9 miesięcy zakończonych 30 września 2015 roku zobowiązania Banku z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych uległy zmniejszeniu o 118 milionów zł, co było spowodowane głównie tym, iż Bank w analizowanym okresie dokonał większego wykupu niż emisji obligacji zmiennoprocentowych, (niezabezpieczonych) w ramach realizowanego Drugiego Programu Emisji Obligacji, zainicjowanego w roku 2012 o łącznej wartości nominalnej nie przekraczającej 2 000 mln zł (lub równowartości tej kwoty w EUR, USD, CHF).

6.2. Zobowiązania pozabilansowe

Na dzień 30 września 2015 i 31 grudnia 2014 struktura zobowiązań pozabilansowych przedstawiała się następująco:

w tysiącach zł	30.09.2015	31.12.2014
Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	7 255 992	7 930 574
Zobowiązania udzielone:	7 189 847	7 796 275
- finansowe	6 106 082	6 691 481
- gwarancyjne	1 083 765	1 104 794
Zobowiązania otrzymane:	66 145	134 299
- finansowe	0	60 459
- gwarancyjne	66 145	73 840